ЕТАЛОН
СТРАХОВА КОМПАНІЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Правління
Приватного акціонерного товариства
"Страхова компанія "Еталон"
від 01.07.2025 р. № 03/25-07/21

Голова Правління
_____ О.О. Кравченко

ЗАГАЛЬНІ УМОВИ СТРАХОВОГО ПРОДУКТУ

КОМПЛЕКСНЕ СТРАХУВАННЯ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПЕРЕД ТРЕТІМИ ОСОБАМИ ПРИ ЇХ ПРОВЕДЕННІ

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Загальні умови страхового продукту "Комплексне страхування будівельно-монтажних робіт та відповідальності перед третіми особами при їх проведенні" (далі – ЗУСП) розроблені відповідно до Закону України "Про страхування", в межах:

- **Класу страхування 8** "Страхування майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ" та в межах класу включає ризик страхування майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ; **Класу страхування 9** "Страхування майна від шкоди, заподіяної градом, морозом, іншими подіями (включаючи крадіжку, розбій, грабіж, умисне пошкодження/знищення майна), крім подій, визначених у класі 8" та в межах класу включає ризик страхування майна від шкоди, заподіяної градом, морозом, іншими подіями (включаючи крадіжку, розбій, грабіж, умисне пошкодження / знищення майна) (Секція 1 "Страхування будівельно-монтажних робіт");
- **Класу страхування 13** "Страхування іншої відповідальності (крім визначеної у класах 10, 11, 12)" та в межах класу включає ризик страхування відповідальності перед третіми особами, іншої ніж відповідальність оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, без обмежень та особливостей, які надають підстави для застосування спрощеного підходу для розрахунку капіталу платоспроможності та мінімального капіталу (Секція 2 "Страхування відповідальності перед третіми особами при проведенні будівельно-монтажних робіт"),

та на підставі ліцензії на здійснення діяльності зі страхування (Витяг Національного банку України із державного реєстру фінансових установ від 04.06.2024 р. щодо переліку фінансових послуг, які може надавати небанківська фінансова установа Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "Еталон" (далі – **Страховик**) а саме: "Діяльність із страхування (пряме страхування та вхідне перестрахування)" (далі – Витяг).

1.2 Положення цих ЗУСП поширюються на Договори комплексного страхування будівельно-монтажних робіт та відповідальності перед третіми особами при їх проведенні, укладених **з 01.07.2025 р.** по дату, яку зазначає Страховик в назві гіперпосилання на ЗУСП на веб-сайті Страховика в мережі Інтернет http://www.etalon.ua/c39d355dc36f5a26d2fd1c7c4f9221f/zagalni_umovy/bud_mont/ як кінцеву дату, або по поточну дату, якщо кінцева дата не зазначена, незалежно від строків дії таких Договорів.

1.3 Договір укладається виключно в письмовій формі з дотриманням вимог Цивільного кодексу України, встановлених до письмової форми правочину. За згодою Сторін Договір може бути укладений як у формі електронного, так і у формі паперового документу на підставі Заяви на страхування (далі – **Заява**) на умовах, визначених в **Розділі 2.3** цих ЗУСП. Страхувальник несе відповідальність за достовірність відомостей, наведених в Заяві (наданих при укладанні Договору).

1.4 Підписанням Договору відповідно до умов, передбачених цими ЗУСП, Страхувальник:

1.4.1 підтверджує та визнає, що до укладання Договору на виконання вимог законодавства України Страховик (страховий посередник) надав в повному обсязі, а Страхувальник отримав та ознайомився:

- зі всією інформацією в обсязі та в порядку, що передбачені частинами 1 - 5 ст. 7 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії ”;
- з інформацією про страховий продукт "Комплексне страхування будівельно-монтажних робіт та відповідальності перед третіми особами при їх проведенні", що розміщена на веб-сайті Страховика;
- з інформацією, що передбачена ст.87, ст.88 Закону України "Про страхування", в тому числі: про перелік послуг із страхування, що пропонуються Страховиком, про будь-які інші платежі, які клієнт зобов'язаний сплатити у разі укладання Договору; про вид винагороди, яку отримує працівник з реалізації, про порядок та умови її виплати, про механізми та способи захисту прав споживачів фінансових послуг тощо. Зазначена

інформація є доступною на веб-сторінці Страховика за посиланням: http://www.etalon.ua/infoclient є повною та достатньою для правильного розуміння суті фінансової послуги, що надається Страховиком;

1.4.2 підтверджує, що вся вищезазначена інформація та всі умови Договору є зрозумілі, не містять двозначних формулювань; укладання Договору не нав'язане йому іншою особою (в тому числі Вигодонабувачем); Договір не укладається Страхувальником під впливом помилки, тяжких обставин, насильства; Страхувальник має необхідний обсяг правоздатності та дієздатності для укладання Договору;

1.4.3 на виконання вимог Закону України "Про захист персональних даних" добровільно надає свою безумовну та безвідкличну згоду:

- на обробку Страховиком його персональних даних (будь-якої інформації, що відноситься до Страхувальника та об'єкту страхування) з метою виконання Договору, а також в інших маркетингових цілях, включаючи пропонування Страхувальнику послуг Страховика, в тому числі шляхом здійснення прямих контактів з ним засобами зв'язку;
- на прийняття Страховиком рішень на підставі обробки персональних даних Страхувальника (повністю та/чи частково) в інформаційній (автоматизованій) системі та/чи в картотеках персональних даних;
- на здійснення Страховиком дій з персональними даними, які пов'язані зі збиранням, реєстрацією, накопиченням, зберіганням, адаптуванням, зміною, поновленням, використанням і поширенням (розповсюдженням, реалізацією, передачею), знеособленням, знищенням відомостей про Страхувальника.

1.5 Захист прав споживачів здійснюється відповідно до законодавства про захист прав споживачів та законодавства у сфері ринків фінансових послуг. Споживачі мають вільний доступ до інформації про страхові послуги, що надаються Страховиком на офіційному веб-сайті Страховика, а також безпосередньо у місцях надання послуг. Отримання вичерпної інформації також можливе через звернення до Інформаційного центру Страховика в телефонному режимі, а також через листування та електронну пошту.

У разі виникнення спірних питань споживач має право звернутись до Страховика особисто, на електронну пошту info@etalon.ua, адреса для листування: м. Київ, 03067, а/с № 12, або за посиланням http://www.etalon.ua/off-line/press_centre/otziv/r.php. Порядок звернень, а також порядок і терміни їх розгляду передбачений в Порядку звернень (скарг) споживачів, розміщений за посиланням: http://www.etalon.ua/infoclient.

Споживач, не залежно від розгляду його звернення Страховиком, в будь-який момент має право звернутись до Національного банку України із відповідним зверненням щодо порушення його прав як споживача фінансових послуг за посиланням: https://bank.gov.ua/ua/consumer-protection, або до суду.

Орган, що здійснює державне регулювання – Національний банк України. Місцезнаходження: вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601. Тел.: **0 800 505 240**. E-mail: nbu@bank.gov.ua, Web-сайт: www.bank.gov.ua.
Орган з питань захисту прав споживачів – Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Місцезнаходження: 01001, м.Київ, вул.Б.Грінченка, 1. Тел.: **(044) 279 12 70**. E-mail: gu@dpss.gov.ua, Web-сайт: www.dpss.gov.ua

2. ЗАГАЛЬНІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ

2.1 ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ І ТЕРМІНІВ

В цих ЗУСП терміни та визначення вживаються в такому значенні:

Будівельні роботи – об'єкт будівництва/реконструкції/ремонту (будівельні матеріали, конструкції тощо), витрати на будівництво/реконструкцію/ремонт (витрати на заробітну плату, витрати по перевезенню, на сплату мита, зборів тощо), а також будівельні матеріали та елементи, що постачаються замовником. Будівельні роботи не включають в себе монтажні та пусконалагоджувальні роботи.

Будівельний майданчик – земельна ділянка, на якій відповідно до рішення органу виконавчої влади прийнято рішення про розміщення майданчика (траси) для ведення у відповідності до проекту будівельно-монтажних, пусконалагоджувальних робіт та випробувань.

Будівельно-монтажні роботи – роботи, що включають будівельні роботи, монтажні роботи, пусконалагоджувальні роботи. Будівельно-монтажні роботи не включають в себе роботи, що виконуються в період післяпускових гарантійних зобов'язань (гарантійний період).

Будівельні машини й устаткування: землерийна техніка й устаткування (бульдозери, екскаватори тощо), шляхова будівельна техніка (скрепери, асфальтоукладачі тощо), будівельна техніка й устаткування для проведення будівельно-монтажних робіт, закріплені на об'єкті будівництва (баштові крани, підйомники, бетоно-розчинозмішувачі тощо) і т.ін.

Верифікація - заходи, що вживаються Страховиком з метою перевірки (підтвердження) належності Страхувальнику отриманих Страховиком ідентифікаційних даних.

Вигодонабувач - юридична або фізична(і) особа(и), що є власником (співвласниками) тієї чи іншої групи застрахованого майна на законних підставах. У випадку спільної часткової власності виплата страхового відшкодування здійснюється співвласникам відповідно до їхніх часток у праві спільної часткової власності.

Втрата майна – зникнення майна внаслідок незаконного заволодіння (викрадення) третьою особою майна з будь-якою метою.

Забудовник – фізична або юридична особа, що забезпечує на земельній ділянці, що йому належить будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт об'єктів капітального будівництва, а також виконання інженерних вишукувань, підготовку проектної документації для їх будівництва, реконструкції, капітального ремонту.

Замовник – фізична або юридична особа, що уповноважена Забудовником здійснювати організацію будівельно-монтажних робіт за договорами підряду (контрактами) на будівництво.

Застрахований договір будівельного підряду – договір, в межах якого виконуються роботи, які є застрахованими в частині, передбаченій цим Договором.

Знищення майна – втрата майном своїх експлуатаційних споживчих якостей, внаслідок чого унеможливлюється їх відновлення і подальше використання майна за своїм призначенням. Застраховане майно вважається знищеним у разі технічної неможливості його відновлення або, якщо воно перебуває в такому стані, коли необхідні відновлювані витрати дорівнюють або перевищують його вартість безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Ідентифікація – встановлення особи Страхувальника на підставі оригіналів або належним чином засвідчених копій документів, під час його звернення до Страховика з метою укладання договору страхування та/або отримання страхового відшкодування.

Інформаційно-телекомунікаційна система (далі - ІТС) - сукупність інформаційних та телекомунікаційних систем, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле і використовується Страховиком для укладання договорів страхування у відповідності до вимог законодавства, що регулює організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції.

Монтажні роботи – роботи щодо збирання технологічного обладнання або конструкцій з окремих частин, установка обладнання на фундаменти та опори та/або прокладання трубопроводів, витрати по монтажу (витрати на заробітну плату, витрати по перевезенню, на сплату мита, зборів тощо), а також матеріали, обладнання та послуги, що надаються замовником.

Об`єкт будівництва/реконструкції/ремонту (надалі об'єкт будівництва) – будівля, споруда, об'єкти, будівництво яких не завершено або потребує реконструкції, ремонту, в т.ч. капітального, за виключенням тимчасових споруд, навісів та подібних структур. Об'єкт будівництва, на якому виконується більше 50% відсотків монтажних робіт визначається як “об'єкт монтажу”; об'єкт монтажу включає в себе збірні конструкції, машини, обладнання та устаткування та їх частини у процесі монтажу.

Обладнання будівельного майданчика - тимчасові та допоміжні будинки і споруди, складські приміщення, риштування, інженерні комунікації і т.ін.

Одноразовий ідентифікатор – алфавітно-цифрова послідовність, що її отримує фізична особа, яка прийняла пропозицію (оферту) укласти електронний договір шляхом реєстрації в інформаційно-телекомунікаційній системі Страховика. Одноразовий ідентифікатор може бути використаний для внесення змін та/або доповнень до електронного договору та його припинення.

Підрядник – особа, що виконує будівельно-монтажні роботи та залучається забудовником або замовником на підставі договорів підряду (контрактів) на будівництво.

Пошкодження майна – часткова втрата майном своїх експлуатаційних якостей, що можуть бути відновлені з подальшим використанням майна за своїм призначенням. Застраховане майно вважається пошкодженим, якщо витрати на відновлення з урахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшої експлуатації, не перевищують вартості пошкодженого майна, яку воно мало безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Представники Страхувальника – усі повноважні представники, що приймають управлінські рішення та здійснюють керівництво та організацію проведення будівельних та/або монтажних робіт.

Пусконалагоджувальні роботи – роботи щодо доведення змонтованого електротехнічного, санітарно-технічного обладнання та інших видів приладів, систем та устаткування автоматизації, сигналізації, зв'язку, блокування та ін., до стану, при якому забезпечується випуск продукції (виконання робіт, надання послуг) в обсязі та з якістю, що передбачена проектом, а також будь-які випробувальні роботи.

Під пусконалагоджувальними роботами також розуміють роботи, які виконуються на об'єктах будівництва та монтажу, в період підготовки та проведення індивідуального і комплексного випробувань устаткування, включаючи змонтоване в процесі цих робіт технологічне устаткування.

Під **холостими випробуваннями** слід розуміти перевірку окремих частин встановленого обладнання шляхом проведення механічних, електричних, гідростатичних та інших видів випробувань або випробувального прогону тільки з метою перевірки їх працездатності, виключаючи завантаження сировини та матеріалів або інших операцій, що передбачають нагрів або розігрів, а для електромоторів, електрогенераторів, трансформаторів, перетворювачів або інших аналогічних пристроїв, виключаючи під'єднання до електромережі або іншої мережі навантаження.

Під **випробуваннями під завантаженням** (гарячими випробуваннями) слід розуміти перевірку якісних характеристик змонтованого Застрахованого майна – технологічного обладнання або його окремих частин шляхом його роботи в режимі експлуатаційного навантаження або виробничому режимі, включаючи завантаження сировини та матеріалів для відтворення дійсних умов роботи, а для електромоторів, електрогенераторів, трансформаторів, перетворювачів або інших аналогічних пристроїв під'єднання до електромережі або до іншої мережі навантаження.

Період **післяпускових гарантійних зобов'язань** (гарантійний період) – період встановленого законом або договором підряду гарантійного строку, протягом якого Підрядник зобов’язаний безоплатно виправити недоліки у виконаних будівельно-монтажних роботах, що були виконані ним та що виникли до моменту передачі об'єкту будівництва Замовнику.

Страхова виплата (страхове відшкодування) – грошові кошти, що виплачуються Страховиком у разі настання страхового випадку відповідно до умов Договору.

Страховий випадок – подія, передбачена Договором, ризик виникнення якої застрахований, з настанням якої виникає обов’язок Страховика здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі.

Страховий інтерес – матеріальна заінтересованість та/або потреба потенційного Страхувальника (іншої особи, визначеної у Договорі) у страхуванні ризиків, пов’язаних з володінням, користуванням і розпорядженням Застрахованим майном та з відшкодуванням Страхувальником заподіяної ним шкоди особі або її майну, а також шкоди, заподіяної юридичній особі.

Страховий премія (страховий внесок, страховий платіж) – плата у грошовій формі за страхування, яку Страхувальник зобов’язаний сплатити страховику згідно з Договором.

Страховий ризик – подія, на випадок виникнення якої проводиться страхування, яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору зобов’язаний провести страхову виплату в разі настання страхового випадку. **Загальна страхова сума** – сума страхових сум (лімітів відповідальності) за всіма об’єктами страхування, зазначеними в Договорі.

Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страховий захист – зобов’язання Страховика за Договором щодо здійснення страхової виплати у разі настання страхового випадку.

Субпідрядник – особа, що виконує будівельно-монтажні роботи, що залучається підрядником на підставі договору субпідряду / підряду (контракту) на будівництво.

Франшиза (безумовна) – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором.

2.2 УМОВИ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ

2.2.1 **Предметом Договору є** передача Страхувальником за плату ризику, пов’язаного з об’єктом страхування, Страховику на умовах, визначених Договором.

2.2.2 **Територія дії страхового захисту (місце страхування) -** територія здійснення будівельно-монтажних робіт, зазначена в Договорі, яка на момент настання страхового випадку не є тимчасово окупованою територією та на якій присутні та функціонують місцеві органи влади та органи правопорядку України. В будь-якому випадку дія Договору не розповсюджується на території та населені пункти, які розташовані в зоні бойових дій та на лінії зіткнення (відповідно до діючих нормативних актів України на дату страхового випадку), а також в зоні, офіційно визнаною компетентними державними органами на момент укладення Договору зоною можливого стихійного лиха.

2.2.2.1 Якщо інше не передбачено в Договорі, то майно, вважається застрахованим тільки в тому разі, коли воно перебуває в місці дії Договору за зазначеною в Договорі адресою. У разі, якщо подія, що може бути визнана страховим випадком, настала щодо майна, яке в момент настання такої події перебувало поза місцем дії Договору, така подія може бути не визнана страховим випадком, а Страховик звільняється від обов’язку сплачувати страхове відшкодування.

2.2.2.2 Майно, що переміщується з місця дії Договору внаслідок настання або безпосередньо перед неминучим настанням страхового випадку, також покривається страхуванням у випадку знищення, пошкодження або втрати в процесі такого переміщення, якщо інше не передбачено Договором.

2.2.3 **Строк дії** встановлюється за згодою Сторін та зазначається в Договорі.

2.2.4 Розмір **страхової суми** визначається за кожним класом страхування окремо, враховуючи вимоги законодавства, та за Договором загалом (загальна страхова сума). Договором можуть бути встановлені ліміти (субліміти) страхової суми (надалі – **ліміти відповідальності**) Страховика. Ліміт відповідальності Страховика – грошова сума в межах страхової суми, що встановлює та/або обмежує суму страхового відшкодування за окремим страховим випадком / страховим ризиком, групою страхових ризиків, групою (категорією) Застрахованого майна, одиницею Застрахованого майна, видом додаткових витрат. Страхова сума (ліміт відповідальності) визначається за взаємною згодою між Страховиком та Страхувальником при укладенні Договору та зазначається в Договорі.

2.2.5 **Страхова премія** зазначається окремо за класом страхування, враховуючи вимоги законодавства, та зазначається в Договорі. Страхова премія має бути сплачена одноразово або за періодами. Конкретні умови та строки сплати страхової премії встановлюються Договором.
2.2.5.1 Договір набирає чинності з дати, зазначеної у Договорі як початок дії Договору (першого періоду страхування), але не раніше 00 год. 00 хв. (за київським часом) дати, наступної за датою надходження страхового платежу (його першої частини) на рахунок Страховика або страхового посередника, якщо інше не передбачено Договором.
2.2.5.2 Дія Договору, за умови сплати страхового платежу за **п.2.2.5.1** цього Договору, починається безпосередньо після початку будівельно-монтажних робіт або після розвантаження Застрахованих об'єктів на будівельному майданчику, за умови повідомлення Страхувальником Страховика про початок робіт або про розвантаження, якщо інше не передбачено Договором.
2.2.5.3 Договором може бути передбачено, що якщо Страхувальник не сплатив страховий платіж (його першу частину за перший період страхування) у строк та в обсязі, що визначені Договором - такий Договір вважається таким, що не набув чинності, не залежно від того, які кошти і в які терміни будуть оплачені Страхувальником пізніше зазначених термінів з метою оплати страхового платежу за Договором. У разі, якщо Страхувальник сплатив страховий платіж (його першу частину) у строк та в обсязі, що визначені Договором, але страховий платіж не надійшов на рахунок Страховика з незалежних від Страхувальника причин, такий Договір вважається таким, що набув чинності (якщо ці кошти були зараховані на рахунок Страховика не пізніше ніж 10 (десять) календарних днів з кінцевої дати оплати), але страховий захист починається з 00 год. 00 хв. дня, наступного за днем надходження відповідного страхового платежу.
2.2.5.4 Якщо інше не передбачено Договором, відповідальність Страховика припиняється безпосередньо після приймання об'єкта будівництва та монтажу Замовником або (що станеться раніше) після першого випробування (або першого випробування під завантаженням), але не пізніше чотирьох тижнів після початку пусконалагоджувальних робіт. У будь-якому разі відповідальність Страховика припиняється о 24 год. 00 хв. дати, що зазначена в Договорі як дата закінчення останнього періоду страхування або дата закінчення будівельно-монтажних робіт, якщо інші обставини, передбачені Договором, не призвели до його дострокового припинення. При монтажі бувшого у використанні майна та/або обладнання, відповідальність Страховика в будь-якому разі припиняється з моменту початку випробувань під завантаженням.
2.2.5.5 Якщо інше не передбачено Договором, дія Договору припиняється по тим застрахованим об'єктам або їх частинам, які здані та прийняті в експлуатацію, з дати підписання акту прийому-передачі або іншого аналогічного документа, а також по відповідній частині установки або машини у випадку, якщо частина установки або одна або кілька машин піддаються пробному випробуванню, або вводяться в експлуатацію, що також повинно бути підтверджене документально, якщо інше не передбачено Додатковими умовами до Договору.
2.2.5.6 Якщо з причин, що не залежать від Страхувальника (Вигодонабувача) будівельно-монтажні роботи будуть тимчасово призупинені (відсутність фінансування та т.ін.) дія Договору також призупиняється на такий строк, але не більше трьох місяців. Договір знову набирає чинності при поновленні робіт зі збільшенням періоду страхування на строк зупинення робіт без перерахування сплаченого страхового платежу за Договором. Страховик не відшкодовує збиток, що виник у період зупинення Договору. При поновленні будівництва після більш ніж тримісячної перерви строк дії Договору може бути продовжений за згодою Сторін зі сплатою додаткового страхового платежу.
2.2.5.7 Якщо частина об'єкту будівництва або монтажу або окремі одиниці обладнання вводяться в експлуатацію після завершення монтажу та пуско-налагоджувальних робіт та/або приймаються Замовником робіт у відповідності до процедури приймання-здавання, передбаченої контрактом, діючим законодавством, будівельними нормами та правилами, то дія Договору зупиняється щодо такої частини об'єкту будівництва або монтажу, якщо інше не передбачено Договором. При цьому дія Договору страхування щодо інших частин об'єкту продовжується.
2.2.5.8 Якщо в результаті прискорення робіт, строк страхування закінчується раніше дати, зазначеної у Договорі, страховий платіж поверненню не підлягає.
2.2.5.9 У випадку сплати загального страхового платежу частинами (по періодах страхування) Договором може

бути передбачені такі особливості дії страхового захисту:

- дія страхового захисту продовжується на кожен наступний період страхування за умови сплати чергового страхового платежу в повному обсязі за відповідний період не пізніше дати, встановленої у Договорі як кінцева дата строку сплати цього платежу;
- у випадку несплати чергового страхового платежу або сплати страхового платежу у неповному обсязі у строки, встановлені у Договорі, страховий захист не продовжується на наступний період страхування. Якщо черговий страховий платіж за наступний період страхування сплачено в повному обсязі не пізніше, ніж через **30 (тридцять) календарних днів** з дати, встановленої у Договорі як кінцева дата строку сплати чергового страхового платежу (надалі - період очікування), дія страхового захисту на наступний період страхування поновлюється з дати, наступної за датою надходження чергового страхового платежу на поточний рахунок Страховика. При цьому, дата закінчення строку дії Договору та періодів страхування залишається незмінною. Якщо період очікування становить більше **5 (п'яти) календарних днів**, то Застраховане майно має бути надано Страховику для огляду в день сплати простроченої частини платежу (якщо огляд проводився на момент укладання Договору);
- у випадку несплати Страхувальником чергового страхового платежу або сплати чергового страхового платежу у неповному обсязі у строк більший, ніж період очікування, цей Договір вважається припиненим та втрачає чинність;
- Страховик звільняється від обов'язку щодо виплати страхового відшкодування за події, на момент настання яких існувала прострочена заборгованість по сплаті частини страхового платежу за цим Договором;
- Страховик не зобов'язаний повідомляти Страхувальника про необхідність оплати чергового страхового платежу за Договором;
- у випадку зміни банківських реквізитів Страховик повідомляє про це Страхувальника протягом **10 (десяти) робочих днів** з дати зміни, але в будь-якому разі не пізніше ніж за **3 (три) робочі дні** до кінцевої дати сплати чергового страхового платежу за цим Договором.

2.2.5.10 Для повернення страхового платежу (його частини) в усіх випадках, коли Договір не набув чинності (не продовжив свою дію на наступний період) з вищезазначених причин, - Страхувальник зобов'язаний надати Страховику письмову Заяву із зазначенням реквізитів для його перерахування, а Страховик зобов'язаний протягом **10 (десяти) робочих днів** після отримання від Страхувальника заяви із реквізитами для повернення платежу, повернути такий платіж Страхувальнику. Страховик не несе жодних зобов'язань, крім перерахування суми фактично сплаченого чергового страхового платежу Страхувальнику після отримання заяви із реквізитами для повернення.

2.2.6 Договором може бути передбачена **безумовна франшиза**, за кожним страховим випадком, у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі. Якщо протягом строку дії Договору відбулися кілька страхових випадків, розмір франшизи вираховується при розрахунку страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком, якщо інше не передбачено умовами Договору.

2.3 ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ

2.3.1 Страховий продукт "Комплексне страхування будівельно-монтажних робіт та відповідальності перед третіми особами при їх проведенні" не містить ознак стандартного страхового продукту в розумінні Закону України "Про страхування". Страхування за цим страховим продуктом здійснюється із урахуванням індивідуальних потреб та вимог клієнта. Укладення Договору з індивідуальними умовами для Страхувальника можливо, якщо ці умови прямо передбачені в Договорі, погоджені між Сторонами та не суперечать законодавству України.

2.3.2 **Порядок укладання Договору у формі електронного документу.**

2.3.2.1 Договір оформляється у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг" в порядку, передбаченому Законом України "Про електронну комерцію".

2.3.2.2 Договір та інші документи на виконання умов Договору страхування, оформлені в електронному вигляді, є електронними документами (надалі - електронні документи), інформація в яких зафіксована у вигляді електронних даних, та які містять всі реквізити аналогічних паперових документів. При цьому, слова "укласти", "підписати", "надати", "передати", "вручити", які зустрічаються в тексті Договору, при використанні кваліфікованого електронного підпису (**КЕП**), удосконаленого електронного підпису (**УЕП**) (на період воєнного часу), або **одноразового ідентифікатору** (при укладанні Договору із фізичною особою) передбачають, що такий документ буде укладений/ підписаний/ переданий/ наданий/ вручений за допомогою ІТС Страховика та/або через електронний документообіг.

2.3.2.3 Порядок укладання Договору із Страхувальником - фізичною особою.

2.3.2.3.1 Для укладення Договору Страхувальник, попередньо ознайомившись з інформацією, передбаченою **п.1.4** цих ЗУСП, надає Страховику Заяву про намір укласти Договір, а саме в усній формі (в письмовій на вимогу Страховика):

– **повідомляє** представнику Страховика, що відповідальний за реалізацію страхових послуг (далі – **представник Страховика**), інформацію про себе (прізвище, ім'я, по батькові, адресу реєстрації, дату народження, реєстраційний номеру облікової картки платника податку, номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина

України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, номер мобільного зв'язку, адресу електронної пошти) та **надає документи**, які відповідно до законодавства необхідні для ідентифікації та верифікації Страхувальника;

– **інформує** про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку і розміру можливих збитків);

– **надає** йому іншу інформацію, що має істотне значення для прийняття Страховиком рішення про укладення Договору, у тому числі про наявність страхового інтересу до об'єкту страхування.

2.3.2.3.2 Страховик, на підставі отриманої Заяви приймає рішення про укладання Договору та формує його проект (надалі – Пропозиція), та надсилає її Страхувальнику засобами електронної комунікації. Пропозиція дійсна до вказаної в ній дати. Одночасно з Пропозицією, за допомогою ІТС Страховика, Страхувальнику надсилається **одноразовий ідентифікатор** на зазначений Страхувальником засіб електронного/мобільного зв'язку.

2.3.2.3.3 У відповідності до ст. 207, 633, 981 Цивільного кодексу України та ст. 11, 12, 13 Закону України "Про електронну комерцію" безумовним прийняттям (**акцептом**) Страхувальником Пропозиції Страховика укласти Договір вважається підписання Договору шляхом використання електронного підпису одноразовим ідентифікатором.

2.3.2.3.4 Страхувальник підтверджує свою згоду з умовами викладеними в Пропозиції та надає дозвіл на використання та обробку його персональних даних шляхом повідомлення представнику Страховика одноразового ідентифікатору. Представник Страховика перевіряє дані викладені в Пропозиції, після чого вносить отриманий ідентифікатор у спеціальне поле Договору в ІТС Страховика та активує/підтверджує його внесення. В результаті цього електронний підпис Страхувальника (одноразовий ідентифікатор) відображається в Договорі.

2.3.2.3.5 Особа, уповноважена Страховиком на підписання договорів страхування, підписує зі своєї сторони Договір шляхом накладання КЕП (УЕП), із кваліфікованою електронною позначкою дати та часу підписання.

2.3.2.3.6 Підписаний обома Сторонами Договір направляється Страхувальнику у формі електронного документу. Сторони домовилися, що відправка підписаного Договору у формі електронного документу є належним врученням Договору Страхувальнику. Дата, час, факт відправлення Договору Страхувальнику зберігається в електронній базі Страховика.

2.3.2.4 Порядок укладання Договору із Страхувальником - юридичною особою.

2.3.2.4.1 Для укладення Договору Страхувальник (його уповноважена особа), попередньо ознайомившись з інформацією, передбаченою **п.1.4** цих ЗУСП, надає Страховику Заяву про намір укласти Договір, а саме в усній формі (письмовій формі на вимогу Страховика):

– **повідомляє** представнику Страховика повне найменування, П.І.Б підписанта Договору, код з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ), місцезнаходження, реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка, дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, П.І.Б. та номер мобільного зв'язку контактної особи Страхувальника, адресу електронної пошти та **надає документи**, які відповідно до законодавства необхідні для ідентифікації та верифікації Страхувальника;

– **інформує** про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку і розміру можливих збитків);

– **надає** йому іншу інформацію, що має істотне значення для прийняття Страховиком рішення про укладення Договору, у тому числі про наявність страхового інтересу до об'єкту страхування.

2.3.2.4.2 Страховик, на підставі отриманої Заяви приймає рішення про укладання Договору, формує його проект (надалі – Пропозиція) та надсилає її Страхувальнику у вигляді електронного повідомлення. Пропозиція дійсна до вказаної в ній дати.

2.3.2.4.3 Страхувальник узгоджує умови, викладені в Пропозиції шляхом накладення на Договір **КЕП (УЕП** (на період воєнного часу), із кваліфікованою електронною позначкою дати та часу підписання, та надсилає документи Страховику у вигляді електронного повідомлення.

2.3.2.4.4 Уповноважена особа Страховика зі свого боку підписує Договір **КЕП (УЕП (**на період воєнного часу) та надсилає підписаний обома Сторонами примірник Договору Страхувальнику.

2.3.2.4.5 При оформленні електронних документів Сторони домовились дотримуватись наступних вимог:

– здійснювати обмін електронними документами за допомогою сервісів електронного документообігу, та відповідно до правил таких сервісів/систем документообігу з застосування КЕП (УЕП (на період воєнного часу) уповноважених осіб;

– кожна зі Сторін для забезпечення електронного документообігу використовує власні технічні ресурси;

– кожна зі Сторін самостійно несе відповідальність за достовірність електронного документа та накладення на нього КЕП (УЕП (на період воєнного часу);

– якщо Стороною направлено електронний документ, який не підписано у строки, що встановлені Договором, або ж відхилено із зауваженнями, електронний документ вважається таким, що не прийнятий Сторонами.

2.3.2.4.6 На письмову вимогу Страхувальника копія Договору у формі електронного документу може бути відтворена на паперовому носії протягом 3 (трьох) робочих днів з моменту отримання такої вимоги. Страховик

здійснює вручення такої копії, завіреної підписом уповноваженого представника Страховика.

2.3.3 **Порядок укладання Договору у формі паперового документу.**

2.3.3.1 За цим Розділом діють **п.п. 2.3.2.3.1** та **2.3.2.4.1** цих ЗУСП.

2.3.3.2 На підставі даних, отриманих в Заяві, Страховик приймає рішення про укладання Договору.

2.3.3.3 Договір укладається у формі паперового документа з проставленням власноручних підписів Сторін.

2.3.4 Основні критерії, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику та індивідуальні ознаки об'єкта страхування, необхідні для оцінки страхового ризику:

– місце проведення будівельно-монтажних робіт (адреса, опис; опис ґрунту, наявність пошкодження ґрунту, опис природних об'єктів, що оточують місце страхування; метеорологічні умови, схильність місця страхування до природних ризиків; об'єкти, що знаходяться поблизу місця страхування);
– реквізити Застрахованого договору будівельного підряду, найменування об'єкту, повна контрактна вартість, строк виконання робіт; етапи виконання;
– відношення Страхувальника до будівельно-монтажних робіт (замовник, підрядник, субпідрядник, генпідрядник), інші учасники виконання робіт;
– групи майна, що підлягають страхуванню (будівельні роботи; монтажні роботи; обладнання будівельного майданчика; об’єкти, що знаходяться на будівельному майданчику або в безпосередній близькості до майданчика, що належать замовнику або підряднику; будівельні машини та устаткування; витрати по розчищенню зазначеної в Договорі території проведення будівельно-монтажних робіт; інші додаткові витрати);
– опис будівельних робіт (призначення об'єкта, що споруджується; вид робіт (нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт тощо);
– опис методів будівництва, що будуть використовуватись; опис будівельних матеріалів, машин та устаткування; опис фундаменту, що буде закладено (з подушкою, стрічкового типу, у вигляді плит тощо); максимальна глибина виїмки; опис робіт, пов'язаних із виїмкою ґрунту, забиванням паль, розкріпленням чи укріпленням фундаменту; технічні дані об'єкту (несучі конструкції, перекриття, фасад, покрівля);
– характеристика монтажних робіт (опис об'єкта, вид та опис робіт, обладнання, технічні параметри, підприємство, яке здійснює контроль за монтажем);
– параметри об'єкта, що споруджується (довжина, висота, загальна площа, кількість поверхів тощо);
– час, у який будуть проводитись роботи, кількість змін та учасників у зміні; загальна кількість працівників, досвід роботи, кваліфікація;
– досвід діяльності Страхувальника у виконання подібних робіт, проекти за останні три роки, їх стан виконання;
– безпека будівельного майданчика (наявність огорожі, організація охорони на місці проведення робіт, системи сигналізації, засоби пожежної безпеки; умови доступу сторонніх осіб на територію будівельного майданчику, умови зберігання матеріалів; заходи захисту від протиправних дій третіх осіб тощо);
– характеристика будівельних машин та обладнання, що використовуються для проведення будівельно-монтажних робіт;
– факти настання збитків Страхувальника, причиною яких були події, аналогічні ризикам, що приймаються на страхування за останні 3 (три) роки;
– інформація про проектну організацію (повна назва, контактний телефон) та проектно-кошторисну документацію (дата затвердження);
– строк випробувань, строк технічного обслуговування;
– наявність інших чинних договорів страхування щодо об'єкту страхування;
– наявність ознак, передбачених **п.3.3.1** цих ЗУСП, що підпадають під обмеження страхування;
– Вигодонабувач: ПІБ/повна назва код за ЄДРПОУ/РНОКПП, адреса;
– перелік страхових ризиків;
– розмір страхової суми (лімітів відповідальності): метод оцінки вартості майна, загальна вартість будівельно-монтажних робіт); ліміти відповідальності при страхуванні відповідальності перед третіми особами;
– розмір безумовної франшизи;
– строк дії Договору.

2.4 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

2.4.1 **Страхувальник має право:**

2.4.1.1 на етапі укладання і протягом дії Договору отримувати від Страховика необхідні консультації, інформацію та пояснення умов страхування, в т.ч. у письмовій формі;

2.4.1.2 отримати страхову виплату у разі настання страхового випадку на умовах цих ЗУСП;

2.4.1.3 ініціювати внесення змін до Договору та на дострокове припинення дії Договору з письмовим повідомленням Страховику про причини такого рішення в порядку, передбаченому цими ЗУСП та лише у випадках, передбачених частиною 2 ст. 634 Цивільного кодексу України;

2.4.1.4 у випадку втрати Договору (при оформленні Договору в паперовій формі) у період його дії звернутися до Страховика з письмовою заявою на видачу його дубліката. Після видачі дубліката втрачений примірник Договору вважається недійсним і страхові виплати за ним не здійснюються;
2.4.1.5 оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика у здійсненні страхової виплати або її розмір.
2.4.1.6 на проведення незалежної експертизи (розслідування) за власний рахунок у разі незгоди з висновком експертизи, комісії з розслідування страхового випадку.
2.4.2 **Страхувальник зобов'язаний:**
2.4.2.1 сплачувати страхову премію у порядку і строки, встановлені Договором;
2.4.2.2 повідомити Страховику про наявність на законних підставах або на підставі інших правовідносин страхового інтересу щодо Застрахованого майна, у тому числі у Вигодонабувача;
2.4.2.3 протягом строку дії Договору письмово повідомляти Страховика про будь-яку зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику відповідно до **Розділу 2.6** цих ЗУСП;
2.4.2.4 письмово повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо об'єкту Договору, як на момент укладання так і під час дії Договору;
2.4.2.5 вживати усіх можливих заходів та дій з метою запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком;
2.4.2.6 виконувати будівельно-монтажні роботи так, наче вони не є застрахованими:
- використовувати майно за прямим призначенням, утримувати його у суворій відповідності до протипожежних правил; виконувати вимоги органів пожежного нагляду;
- регулярно перевіряти та підтримувати в робочому стані засоби пожежогасіння, системи протипожежної та охоронної сигналізації;
- утримувати Застраховане майно в справному стані (особливо обладнання, з'єднане із системою водопостачання, опалення, каналізації; дахи та обладнання, встановлене на зовнішньому боці будинку), негайно ремонтувати його у випадку пошкодження;
- закривати належним чином вхідні двері, вікна та інші отвори, вмикати/використовувати засоби захисту від протиправних дій третіх осіб;
- дотримуватися правил збереження і експлуатації майна та вимагати виконання таких правил особами, які є іншими учасниками, залученими до виконання будівельно-монтажних робіт;

2.4.2.7 сповістити Страховика про часткове або повне припинення будівельно-монтажних робіт протягом 3 (трьох) днів з дати прийняття про це офіційного рішення;
2.4.2.8 у випадку розгляду обставин, пов'язаних зі страховим випадком, у суді у випадку наявності винних третіх осіб – видати, на вимогу Страховика, довіреність на представництво інтересів Страхувальника в цьому судовому провадженні;
2.4.2.9 надавати Страховику можливість огляду будівельного майданчику під час укладення Договору та в узгоджений час впродовж дії Договору, а також у випадку усунення пошкоджень, що сталися до початку дії Договору або були отримані у період його дії. Страховик робить відповідні записи у страхових документах (Договорі чи заяві);
2.4.2.10 інформувати Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку в строк, передбачений Договором;
2.4.2.11 сприяти Страховику в розслідуванні обставин настання страхового випадку (події, що має ознаки страхового випадку);
2.4.2.12 повернути протягом 30 (тридцяти) календарних днів Страховику отриману виплату страхового відшкодування (або його відповідну частину), якщо протягом строків позовної давності, виявиться така обставина, що за законом або за умовами Договору повністю або частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) права на страхове відшкодування;
2.4.2.13 дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею, стороннім особам;
2.4.2.14 вживати заходів для забезпечення Страховику можливості скористатися правом вимоги до особи, винної у заподіянні збитків, надавати Страховику всі необхідні документи та повідомляти інформацію, необхідну для реалізації Страховиком права вимоги до винних осіб, що спричинили настання страхового випадку.
2.4.3 **Страховик має право:**
2.4.3.1 самостійно з'ясовувати причини та обставини настання страхового випадку: вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту та обставин страхового випадку або розміру страхового відшкодування, включаючи інформацію, що є комерційною таємницею;
2.4.3.2 приймати участь в роботі відповідної компетентної комісії з розслідування страхового випадку;
2.4.3.3 перевіряти достовірність повідомлених Страхувальником відомостей, іншу інформацію, надану Страхувальником, вимагати додаткові документи, що мають значення для визначення ступеня ризику;
2.4.3.4 оглядати будівельний майданчик під час укладення Договору та під час його дії, повідомляти Страхувальника про виявлені несприятливі обставини і давати рекомендації з метою запобігання страхових випадків;

2.4.3.5 у разі підвищення ступеня страхового ризику щодо об'єкту Договору запропонувати Страхувальнику внести зміни в умови Договору відповідно до **Розділу 2.6** цих ЗУСП;
2.4.3.6 направляти запити про надання відомостей щодо події, що має ознаки страхового випадку, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів охорони здоров'я, юридичних осіб, які володіють інформацією про обставини події, що має ознаки страхового випадку, а також можуть самостійно або із залученням у встановленому законодавством порядку інших осіб з'ясовувати причини, наслідки та обставини події, що має ознаки страхового випадку;
2.4.3.7 брати участь у заходах щодо зменшення розміру збитків, здійснюючи і вказуючи для цього способи та заходи, але ці дії Страховика або його представників не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування;
2.4.3.8 відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити його розмір у випадках, передбачених Договором;
2.4.3.9 відстрочити прийняття рішення щодо здійснення виплати страхового відшкодування у випадках, передбачених Договором;
2.4.3.10 вимагати повернення виплати страхового відшкодування, що вже виплачена Страхувальнику (Вигодонабувачу) у разі виникнення відповідних обставин, передбачених законодавством України, умовами цих ЗУСП.
2.4.4 **Страховик зобов'язаний:**
2.4.4.1 ознайомити Страхувальника з цими ЗУСП;
2.4.4.2 видати Страхувальнику Договір за встановленою Страховиком формою, а в разі його втрати – дублікат Договору (у разі укладання Договору у паперовій формі);
2.4.4.3 у разі настання події, що має ознаки страхового випадку, встановити факт, причини та обставини такої події та прийняти з урахуванням умов Договору рішення про визнання або невизнання випадку страховим;
2.4.4.4 у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у строк, передбачений Договором;
2.4.4.5 за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або у разі зміни ступеню ризику внести зміни в Договір;
2.4.4.6 забезпечувати збереження інформації, що становить таємницю страхування, з урахуванням вимог закону.

2.5 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ТА/АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ УМОВ ДОГОВОРУ

2.5.1 За невиконання або неналежне виконання умов Договору Сторони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства України.
2.5.2 Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати одержувачу страхової виплати пені у розмірі **0,01%** від суми простроченого платежу за кожний день прострочення, але не більше подвійної облікової ставки НБУ, що діє під час виникнення заборгованості від суми, що підлягає сплаті.

2.6 ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН, ДОСТРОКОВОГО ПРИПИНЕННЯ ЧИ РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ, ЇХ ПРАВОВІ НАСЛІДКИ

2.6.1 Зміни до Договору в період його дії (зміни страхової суми, відчуження або зміна власника майна, зміна підрядника, передача Застрахованого майна в оренду, іпотеку, зміна строку дії Договору, повне або часткове призупинення робіт тощо) здійснюються за згодою Сторін шляхом укладення додаткового договору до Договору або переукладення Договору.
2.6.2 Додатковий договір є невід'ємною частиною Договору і укладається у кількості примірників Договору (у разі укладення Договору в формі паперового документу).
2.6.3 Страхувальник зобов'язаний якнайшвидше, але не пізніше ніж протягом **2 (двох) робочих днів**, як тільки це стане йому відомо, письмово повідомити Страховика про зміну будь-яких обставин, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику та/або інших обставин, що впливають на розмір страхової премії.
2.6.4 Після отримання від Страхувальника заяви про зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику Страховик протягом **5 (п'яти) робочих днів** оцінює вплив нових обставин на ступінь страхового ризику та приймає рішення про необхідність внесення змін до Договору або про дострокове припинення його дії або про продовження строку дії Договору на попередніх умовах.
2.6.5 У разі збільшення ступеня страхового ризику та внесення змін у Договір Страховик має право на отримання від Страхувальника сплати додаткового страхового платежу без зміни страхової суми за Договором.
2.6.6 Страхувальник, якому запропоновано змінити умови Договору, зобов'язаний протягом **5 (п'яти) календарних днів** сплатити додатковий страховий платіж.
2.6.7 У випадку відмови Страхувальника внести зміни до Договору та сплатити додаткову страхову премію, Страховик має право достроково припинити дію Договору на підставі невиконання Страхувальником умов Договору відповідно до цих ЗУСП та закону.
2.6.8 Якщо ступінь ризику підвищиться і Страхувальник не сповістить про це Страховика, то в разі настання страхового випадку Страховик має право відмовити у страховій виплаті за цим випадком.

2.6.9 Дія Договору припиняється та Договір втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:
2.6.9.1 закінчення строку дії Договору;
2.6.9.2 виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
2.6.9.3 ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи, за винятком випадків, передбачених ст. 100 Закону;
2.6.9.4 ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
2.6.9.5 набрання законної сили рішенням суду про визнання Договору недійсним;
2.6.9.6 в інших випадках, передбачених законодавством України.
2.6.10 Дія Договору може бути достроково припинена за вимогою однієї зі Сторін. Порядок дострокового припинення дії Договору та розрахунків між Сторонами визначається згідно зі ст. 105 Закону. Максимальна частка Страховика, пов'язаних безпосередньо з укладанням і виконанням умов Договору становить **60%** від страхової премії.
2.6.11 У разі прийняття рішення Страховиком про дострокове припинення Договору, повернення страхової премії (її частини) здійснюється протягом **10 (десяти) робочих днів** з дня отримання Страховиком оригіналів документів (заяви та примірника Договору, що належить Страхувальнику, у випадку укладання Договору в паперовій формі). Залежно від обставин дострокового припинення Договору, Страховик може запросити додаткові документи, про що робиться обґрунтований запит.
2.6.12 При достроковому припиненні дії Договору, за яким залишились неврегульовані страхові випадки, остаточний розрахунок між Страхувальником та Страховиком здійснюється після прийняття Страховиком рішення при визнання випадку страховим та здійснення страхової виплати, або прийняття Страховиком рішення про невизнання випадку страховим, та/або прийняття Страховиком рішення про відмову у здійсненні страхової виплати.

2.7 ПОРЯДОК ВІДМОВИ ВІД ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.7.1 Страхувальник має право протягом **30 (тридцяти) календарних днів** з дня укладення Договору відмовитися від такого Договору без пояснення причин, крім:
– договорів страхування, строк дії яких становить менше 30 (тридцяти) календарних днів;
– випадків, якщо повідомлено про настання події, що має ознаки страхового випадку, за Договором.
2.7.2 Про намір відмовитись від Договору Страхувальник повідомляє Страховика у письмовій (електронній) формі.
2.7.3 Страховик зобов'язаний повернути Страхувальнику сплачену страхову премію повністю, за умови, що протягом цього періоду не відбулася подія, що має ознаки страхового випадку.
2.7.4 У разі прийняття рішення Страховиком про повернення страхової премії повернення здійснюється впродовж 30 (тридцяти) календарних днів з дня отримання Страховиком заяви та примірника Договору, що належить Страхувальнику (у випадку укладання Договору в паперовій формі).

2.8 ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ НАСТАННЯ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

2.8.1 У разі настання передбаченої Договором події, яка призвела до завдання шкоди і може бути визнана страховим випадком, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:
2.8.1.1 вживати всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитків, усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, а також для рятування майна;
2.8.1.2 протягом **2 (двох) робочих днів**, якщо інший строк не передбачений Договором, з моменту, коли Страхувальникові стало відомо про цю подію, **інформувати** Страховика по телефону про факт та обставини події, отримати та виконувати його рекомендації щодо своїх подальших дій. Страхувальник повинен підтвердити це усне повідомлення **письмово** протягом **3 (трьох) робочих днів** з дня, коли Страхувальникові стало відомо про цю подію.
У випадку коли з об'єктивних причин, що підтверджені документально, неможливо було повідомити про настання страхового випадку у визначений цими ЗУСП строк – повідомити Страховика протягом **2 (двох) робочих днів**, як тільки в нього з'явиться можливість це зробити;
2.8.1.3 якнайшвидше, але не пізніше **2 (двох) робочих днів**, з моменту, коли стало відомо про подію, повідомити про це відповідні компетентні органи (Національну поліцію, ДСНС, Державну аварійну службу, Держпожежнагляд тощо), як цього потребують обставини і наслідки події. Надати правоохоронним органам опис пошкодженого, знищеного та/або втраченого Застрахованого майна/об'єктів, якщо цього потребують обставини і наслідки події;
2.8.1.4 зберігати незмінними пошкоджене або знищене майно, місце події, оточуючі предмети тощо, що будь-яким чином пов'язані з подією, до їх огляду представником Страховика, за виключенням випадків, коли зміна стану місця настання події, пошкодженого (знищеного) майна, оточуючих предметів тощо здійснюється на вимогу державних або інших органів, у компетенції яких перебувають такі події, а також, виходячи із міркувань безпеки та зменшення розмірів збитків або за письмовою згодою Страховика, чи через **3 (три) календарних дні**, з дня повідомлення Страховика про настання події;
2.8.1.5 надати Страховику або його представникам можливість проводити розслідування обставин і причин події та встановити розмір збитку, брати участь у заходах щодо зменшення збитку;

2.8.1.6 повідомити (надати) Страховику всю інформацію, що має відношення до події, сприяти Страховику під час збору всіх необхідних документів для прийняття рішення про розмір заподіяного збитку, про виплату страхового відшкодування;
2.8.1.7 надати Страховику (його представнику, експерту) можливість огляду пошкодженого майна до його ремонту і відновлювання з метою складення калькуляції втрат та визначення розміру страхового відшкодування;
2.8.1.8 погодити зі Страховиком вибір ремонтного підприємства, якщо розрахунок розміру збитку буде проводитися на підставі документа (калькуляції) цього підприємства. В іншому випадку Страховик має право переглянути та розрахувати розмір страхового відшкодування на підставі середніх ринкових цін на матеріали та ремонтні роботи, що діяли в регіоні проведення ремонту на дату настання страхового випадку;
2.8.1.9 забезпечити Страховику право вимоги, яке Страхувальник має до особи, винної у завданих збитках, передати Страховику документи і виконати всі формальності, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги до особи, відповідальної за настання страхового випадку;
2.8.1.10 не відмовлятися від майнових вимог до третіх осіб, винних у завданні збитків, і не створювати передумов, за яких пред'явлення Страховиком права вимоги до винних третіх осіб стане неможливим;
2.8.1.11 повідомити (надати) Страховику всю інформацію, що стосується цього страхового випадку, та документи, передбачені **п.2.9.11** цих ЗУСП.
2.8.2 При настанні події, що має ознаки страхового випадку за Секцією 2 - додатково вжити дії, передбачені **п. 4.4** цих ЗУСП.
2.8.3 За згодою Сторін Договором можуть бути передбачені також інші дії Страхувальника (Вигодонабувача), при настанні події, що має ознаки страхового випадку.

2.9 УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

2.9.1 Здійснення страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з Договором на підставі заяви Страхувальника (Вигодонабувача) і рішення Страховика про визнання випадку страховим та здійснення страхового відшкодування (страхового акта).
2.9.2 Протягом **10 (десяти) робочих днів** з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку та розмір шкоди, Страховик приймає рішення про здійснення страхового відшкодування та складає страховий акт або приймає рішення про відмову у здійсненні страхового відшкодування.
2.9.3 У разі прийняття рішення про здійснення страхового відшкодування виплата здійснюється Страхувальнику (Вигодонабувачу) впродовж **10 (десяти) робочих днів** з дня складення страхового акту.
2.9.4 У разі прийняття рішення про відмову у здійсненні страхового відшкодування Страховик впродовж **7 (семи) робочих днів** з дня прийняття такого рішення повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі з обґрунтуванням причини.
2.9.5 Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату/відмову у виплаті страхового відшкодування у наступних випадках:
– якщо правоохоронними органами відкрито кримінальне провадження за фактом настання страхового випадку і триває розслідування обставин, які призвели до збитку, — строк на прийняття рішення рахується з дати закриття кримінального провадження, одержання Страховиком вироку (рішення) суду, що набрав(-ло) законної сили, або визнання вини особисто Страхувальником (Вигодонабувачем);
– якщо об'єм і характер шкоди не відповідає причинам і обставинам страхового випадку — до з'ясування фактичного розміру (на період проведення страхового розслідування з письмовим повідомленням Страхувальника про таке рішення, але не більше, ніж на **90 (дев'яносто) календарних днів** з дня отримання останнього з усіх необхідних документів, передбачених **п.2.9.11** цих ЗУСП).
2.9.6 Сума страхових відшкодувань за один або декілька страхових випадків не може бути більше відповідної страхової суми та/або ліміту відповідальності Страховика за Договором.
2.9.7 У разі виплати страхового відшкодування страхова сума (ліміт відповідальності) зменшується на розмір виплаченого відшкодування. Страхова сума (ліміт відповідальності) вважається зменшеним з дати настання страхового випадку. За умови сплати додаткового платежу Страхувальник має право відновити (змінити) страхові суми (ліміти відповідальності).
2.9.8 Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний повернути протягом **30 (тридцяти) календарних днів** Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо протягом передбачених законодавством України строків позовної давності виявиться така обставина, що за законом або за Договором повністю або частково позбавляє Страхувальника або Вигодонабувача права на страхове відшкодування.
2.9.9 Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах сплаченої суми право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток. Страхувальник зобов'язаний передати Страховику усі документи і надати йому усі відомості, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги, що перейшло до нього. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) без письмової згоди Страховика відмовиться від таких прав або здійснення цих прав виявиться неможливим з їх вини, то Страховик звільняється від зобов'язання виплачувати страхове відшкодування або його частину.
2.9.10 Для отримання страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач) повинен звернутися до Страховика та надати документи, передбачені **п.2.9.11** цих ЗУСП, що підтверджують факт настання страхового

випадку та розмір збитку. При цьому, Отримувач страхового відшкодування повинен звернутися до Страховика з заявою про виплату страхового відшкодування та надати необхідні документи у строк не пізніше 1 (одного) календарного року з дня настання страхового випадку.
2.9.11 Визнання події страховим випадком провадиться Страховиком на підставі документів, що надаються йому залежно від характеру та обставин події, що має ознаки страхового випадку, а саме:
2.9.11.1оригінали таких документів:
- письмове повідомлення про настання події, що може бути визнана страховим випадком;
- письмову заяву про виплату страхового відшкодування;
- довіреність на представництво інтересів Страхувальника (одержувача страхового відшкодування) перед Страховиком – для представника Страхувальника (одержувача страхового відшкодування);

2.9.11.2оригінали (для копіювання) або належним чином посвідчені копії таких документів:
- примірник Договору (при укладанні в паперовій формі);
- документи, що підтверджують майнові права одержувача страхового відшкодування (Страхувальника, Вигодонабувача) щодо Застрахованого об'єкта;
- Застрахований договір будівельного підряду;
- письмове повідомлення (постанова) про реєстрацію або про відмову в реєстрації в Єдиному реєстрі досудових розслідувань (ЄРДР) та початок кримінального провадження по справі, або про припинення/закриття кримінального провадження по справі з посиланням на відповідні статті ККУ із зазначенням розміру збитку – у всіх випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили виникнення збитків, брали участь органи МВС, прокуратури або інші правоохоронні органи;
- судове рішення, що набуло законної сили (за наявності);
- документи, передбачені **п.п.3.2.13, 4.3.5** цих ЗУСП.

2.9.12 Страховик залишає за собою право змінити перелік документів, передбачений **п. 2.9.11** цих ЗУСП, а також вимагати у Страхувальника додаткові документи, якщо з урахуванням конкретних обставин їх відсутність унеможливлює встановлення страхового інтересу, факту та причин настання страхового випадку та/або визначення розміру збитків.
2.9.13 Конкретний перелік документів, необхідних для виплати страхового відшкодування, визначається Договором.
2.9.14 Документи, що подаються для отримання виплати страхового відшкодування, повинні бути достовірні, подані в обсязі, якого вимагає Страховик, оформлені та засвідчені належним чином.
2.9.15 Враховуючи особливості конкретного страхового випадку, Страховик приймає рішення про можливість ненадання Страхувальником окремих документів, визначених **п.2.9.11** цих ЗУСП.
2.9.16 Якщо документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надані не в повному обсязі та/або в належній формі, або оформлені з порушенням існуючих норм (відсутні номер, дата, штамп, є виправлення тексту тощо), прийняття рішення щодо виплати страхового відшкодування не здійснюється до усунення цих недоліків. Про наявність таких невідповідностей та/або порушень Страховик повідомляє одержувача виплати страхового відшкодування протягом 5 (п’яти) робочих днів з дня отримання відповідних документів.

2.10 ПІДСТАВИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

2.10.1 Підставами для відмови у виплаті страхового відшкодування є:
2.10.1.1 навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір, спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, вчинених у стані крайньої необхідності або необхідної оборони, або випадків, визначених законом чи міжнародними звичаями;
2.10.1.2 вчинення Страхувальником або особою, на користь якої укладено Договір, умисного кримінального правопорушення, що призвело до настання страхового випадку;
2.10.1.3 подання Страхувальником неправдивих відомостей про об’єкт страхування, обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, або про факт настання страхового випадку;
2.10.1.4 одержання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, яка їх заподіяла. Якщо збиток відшкодований частково, страхова виплата здійснюється з вирахуванням суми, отриманої від зазначеної особи як відшкодування збитків;
2.10.1.5 несвоєчасне повідомлення Страхувальником (особою, визначеною у Договорі або законодавством) про настання страхового випадку без поважних причин або невиконання інших обов’язків, визначених Договором або законодавством, якщо це призвело до неможливості страховика встановити факт, причини та обставини настання страхового випадку або розмір заподіяної шкоди (збитків);
2.10.1.6 наявність обставин, які є винятками із страхових випадків та обмеженнями страхування, передбаченими Договором;
2.10.1.7 шахрайство або інша незаконна діяльність Страхувальника, Вигодонабувача, спрямовані на отримання незаконної вигоди від страхування;
2.10.1.8 відсутність підтвердження компетентними органами факту настання страхового випадку або факту викрадення (замаху на викрадення), знищення або пошкодження окремих предметів застрахованого об'єкту;
2.10.1.9 інші випадки, передбачені Договором та законом.

2.11 ВИНЯТКИ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ

2.11.1 **Страховими випадками не вважаються** і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки майновим інтересам Страхувальника спричинені:

2.11.1.1 прямою або опосередкованою дією військових та пов'язаних з ними ризиків та їх наслідків: війною, вторгненням, ворожими актами або військовими діями (незалежно від того оголошено війну чи ні), військовими маневрами, терористичними актами, громадянською війною, страйком чи громадським заворушенням; заколотом, військовим або народним повстанням, бунтом, революцією, громадським заворушенням у масштабах або з кількістю учасників, що може бути прирівняне до повстання, узурпацією влади, введенням військової влади або військового положення або стану облоги, або будь-якою подією або причиною, результатом якої стало оголошення військового положення або стану облоги; будь-яких військових маневрів, навчань або інших військових заходів, дії мін, торпед, бомб та/або інших знарядь війни, вибухових речовин та/або боєприпасів або їх частин, та/або вибухової хвилі;

2.11.1.2 конфіскацією, експропріацією або реквізицією будь-яким законно сформованим органом влади; знищенням або пошкодженням майна за розпорядженням військової або цивільної влади;

2.11.1.3 протизаконними діями або бездіяльністю державних органів та органів місцевого самоврядування, в т.ч. внаслідок видання протизаконних документів та/або розпоряджень;

2.11.1.4 прямою або опосередкованою дією ризиків ядерної енергії, ядерної зброї, радіації та/або радіоактивного забруднення; будь-якого роду забрудненням або зараженням хімічними або біологічними речовинами та/або матеріалами;

2.11.1.5 осіданням ґрунту, провалом, в т.ч. викликаним підземними виробками корисних копалин, вигорянням торф'яників;

2.11.1.6 підтопленням майна через несправність водопровідних, каналізаційних чи обігрівальних пристроїв, водостоків, якщо Страхувальник порушував правила їх експлуатації;

2.11.1.7 впливом побутового, виробничого, тютюнового диму та диму, що потрапив у місце дії Договору через незачинені вікна та двері;

2.11.1.8 викраденням майна під час або безпосередньо після настання страхового випадку, якщо Страхувальником не було вжито заходів для забезпечення збереження майна, що залишилося після настання події, яка має ознаки страхового випадку;

2.11.1.9 обмороженням елементів будинку (в т.ч. елементів систем водопостачання, каналізації, опалення);

2.11.1.10 зносом окремих частин Застрахованого майна, браком, поломкою, перевищенням строку експлуатації;

2.11.1.11 недотриманням Страхувальником або організацією, що залучена Страхувальником до проведення будівельно-монтажних робіт, їх представниками або особами, що відповідальні за проведення будівельно-монтажних робіт інструкцій та інших нормативних документів стосовно збереження, експлуатації та обслуговування Застрахованого об'єкта будівництва та/або монтажу (в т.ч. невиконання інструкцій щодо зберігання, експлуатації та обслуговування матеріалів та конструкцій), а також використання цього об'єкта та матеріалів не за призначенням;

2.11.1.12 невиконанням Страхувальником (Вигодонабувачем) або організацією, що залучена Страхувальником для виконання будівельно-монтажних робіт, їх представниками та особами, що відповідальні за проведення будівельно-монтажних робіт правил техніки безпеки при проведенні будівельно-монтажних та інших робіт на застрахованих об'єктах будівництва та/або монтажу, будівельних норм та правил, інших законодавчих та відомчих документів, що є обов'язковими при виконанні будівельно-монтажних робіт;

2.11.1.13 помилками, що допущені при проектуванні об'єкту будівництва, помилками та упущеннями у проекті, плані, специфікації;

2.11.1.14 використанням конструкцій, матеріалів, що мають дефект або неякісно виготовлені;

2.11.1.15 використанням при проведенні будівельно-монтажних робіт машин та обладнання, що не відповідають вимогам будівельних норм та правил;

2.11.1.16 відхиленням від затвердженого проекту, змінами та/або невиконанням проекту, що призвело або може призвести до втрати або пошкодження об'єкту будівництва та монтажу або необхідності перепроектування, в т.ч. до розробки проектів посилення окремих конструкцій та/або об'єкту будівництва у цілому;

2.11.1.17 допуском до будівельно-монтажних робіт особи, що не має необхідного встановленого законом рівня кваліфікації, ліцензії або спеціального документально оформленого допуску до виконання робіт;

2.11.1.18 експериментальними або дослідницькими роботами;

2.11.1.19 пусконалагоджувальними роботами (холостими випробуваннями) понад строк, передбачений Договором, та/або випробуваннями під завантаження (гарячих випробувань);

2.11.1.20 пред'явленням до Страхувальника (Вигодонабувача) вимоги про відшкодування неустойки (пені, штрафу, інших стягнень) у зв'язку з неякісним, неповним або несвоєчасним виконанням будівельно-монтажних робіт або через неякісне виконання, порушення, збитковість або припинення договорів (контрактів);

2.11.1.21 знищенням, втратою, пошкодженням планів, папок з документами, креслень, фотографій, зразків, макетів, цінних паперів, грошей, бухгалтерських та інших документів, що знаходилися на будівельному майданчику;

2.11.1.22 внутрішніми несправностями, поломками, виходом з ладу з внутрішніх причин та звичайної експлуатації застрахованих будівельних машин, монтажного обладнання, електричного обладнання та пристроїв, обладнання будівельного майданчика;
2.11.1.23 знищенням та/або пошкодженням транспортних засобів, які мають дозвіл на експлуатацію на дорогах загального використання, плавучих засобів та літальних апаратів;
2.11.1.24 непрямою дією блискавки, впливу електроструму у формі короткого замикання, різкого підвищення сили струму або напруги у електромережі, впливу індукованих струмів та інших аналогічних причин, що викликали неполадки, вихід з ладу застрахованих електричних або електронних пристроїв, приборів, проводки тощо;
2.11.1.25 електричним іскрінням, неполадками у застрахованих електричних пристроях, приборах, проводці та подібному устаткуванні, за винятком випадків, коли вони спричинили виникнення та подальше розповсюдження пожежі на інше застраховане майно, але вартість такого майна, що викликало іскріння та неполадки не відшкодовується;
2.11.1.26 протиправними діями третіх осіб, крадіжки зі зломом, грабежу, розбою, якщо будівельний майданчик не обнесено суцільним парканом та відсутня цілодобова фізична охорона будівельного майданчика (або будівлі, в якій проводяться роботи) не менш як двома співробітниками спеціалізованої охоронної організації;
2.11.1.27 просіданням та іншого руху ґрунту для нових будівель та споруд (новими визнаються будівлі та споруди, які були здані в експлуатацію після будівництва менше ніж за два роки до виявлення збитків внаслідок просідання та іншого руху ґрунту);
2.11.1.28 осіданням, розтріскуванням, стиском, розширенням або здуттям покриття доріг та тротуарів, фундаментів, стін, несучих конструкцій або перекриттів будівель та споруд;
2.11.1.29 використанням пошкодженого майна в роботі після настання страхового випадку без належного ремонту або якщо ремонт такого майна проводився без згоди Страховика;
2.11.1.30 втратою товарного вигляду, функціональності, можливості використання та будь-які витрати, пов’язані з ремонтом, заміною деталей, чищенням;
2.11.1.31 дією корисного (робочого) вогню або тепла, необхідного для процесу обробки або з іншою метою (наприклад, сушіння, гарячої обробки або плавлення металів, тощо);
2.11.1.32 аварією за участю будь-яких військових транспортних засобів, військових плавзасобів (включаючи судна), військових літаків та/або гелікоптерів/вертольотів та/або дронів/коптерів (включаючи падіння їх частин), будь-яких бойових броньованих машин (в тому числі тягачів, вантажівок, тощо);
2.11.1.33 недостатністю, нестабільністю, відключенням або припиненням опалення, енерго-, водо-, газопостачання або постачання будь-яких інших послуг.
2.11.2 Якщо інше не передбачено Договором, при **будівництві тунелів, тимчасових та постійних підземних конструкцій та устаткування** Страховик не відшкодовує збитки та витрати, що пов`язані із:
2.11.2.1 зміною методів будівництва та монтажу або витрати у зв'язку із непередбачуваними умовами ґрунтів або перешкодами;
2.11.2.2 заходи на заливання будівельними сумішами нещільних ділянок гірської породи та/або додаткові заходи щодо захисту, навіть якщо необхідність у таких заходах виникла тільки у період будівництва та монтажу;
2.11.2.3 виймання ґрунту, що перевищує передбачену проектом мінімальну потребу у вийманні, а також внаслідок зворотного засипання порожнин;
2.11.2.4 витратами на водовідведення у разі, якщо обсяги води, що спочатку передбачались, виявились значно більшими;
2.11.2.5 витратами на додаткову гідроізоляцію та обладнання для відведення поверхневих ґрунтових на підземних вод;
2.11.2.6 втратами або пошкодженнями застрахованого майна внаслідок поломки, виходу з ладу дренажної системи у випадку, якщо подібних витрат або пошкодження можна було б запобігти шляхом використання резервного обладнання;
2.11.2.7 з втратою або підйомом бурової тунельної машини;
2.11.2.8 з втратою бентоніту, суспензій або іншого матеріалу, що використовується для полегшення виймання ґрунту або речовин, що використовуються для покращення стану ґрунту.
2.11.3 Якщо інше не передбачено Договором, **при будівництві дамб та водосховищ** Страховик не відшкодовує збитки та витрати, що пов'язані із:
2.11.3.1 відведенням та відкачуванням води, якщо обсяги води суттєво більше, ніж передбачалось;
2.11.3.2 втратами або пошкодженнями застрахованого майна внаслідок поломки, виходу з ладу системи відведення та відкачування води у випадку, якщо подібних витрат або пошкодження можна було б запобігти шляхом використання резервного обладнання;
2.11.3.3 витратами на додаткову гідроізоляцію та обладнання для відведення поверхневих ґрунтових на підземних вод;
2.11.3.4 втратами або пошкодженнями, що викликані просіданням в результаті недостатнього ущільнення ґрунту;
2.11.3.5 втратами в результаті тріщин та протікання води.

2.11.4 **Страховими випадками не вважаються**, і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника, пов'язані з подією, що спричинена:

2.11.4.1 шумуванням, гниттям, зносом, корозією, окислюванням, бродінням або іншими природними властивостями (процесами), що притаманні Застрахованому майну, або пошкодженням гризунами, комахами, цвіллю, грибком;

2.11.4.2 вогнем через тління, підземним вогнем (горіння торфовищ, вогнем вулканічного походження або пожежею на вугільній шахті чи на нафтовій свердловині), процесами ферментації;

2.11.4.3 звичайним впливом погодних умов, які потрібно брати до уваги внаслідок сезонних або місцевих умов; зміною кольору, запаху, маси; осіданням, опусканням, розривом, стисненням або розширенням; внутрішнім псуванням, гниттям, діями мікроорганізмів, тварин або рослин; сухістю або пересиханням;

2.11.4.4 обвалом, руйнуванням, пошкодженням застрахованих будівель та/або споруд (в т.ч. майна, що розміщено в них), якщо це не зумовлено страховим випадком, а саме: через їх старість, ветхість, знос, часткове руйнування або пошкодження внаслідок тривалої експлуатації, неспроможністю Страхувальника підтримувати Застраховане майно в належному стані, в т.ч. через довготривале накопичення маси снігу/льоду на даху.

2.11.5 **Страховими випадками не вважаються**, і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника, пов'язані з подією, що:

2.11.5.1 не обумовлена як страховий ризик у Договорі та/або сталася не під час його дії чи поза територією його дії;

2.11.5.2 спричинена необережністю Страхувальника або осіб, які пов'язані з ним умовами будь-яких договорів та несуть згідно з такими договорами відповідальність за збереження та/або дотримання відповідних умов експлуатації Застрахованого майна.

Під **необережністю** розуміють, що особа:

– передбачала можливість настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), але легковажно розраховувала на те, що вони не настануть (злочинна самовпевненість);

– не передбачала можливості настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), хоча повинна була та мала таку можливість (злочинна недбалість).

Факт необережності встановлюється на підставі рішення компетентних органів (органи МВС, прокуратури, ДСНС тощо), які здійснювали розслідування відповідної події або за згодою Сторін Договору.

2.11.6 **Страховик не відшкодовує**:

2.11.6.1 штрафи, пені, інші фінансові санкції;

2.11.6.2 непрямі збитки, упущену вигоду, недоотриманий прибуток тощо;

2.11.6.3 моральну шкоду; шкоду, завдану репутації чи іміджу будь-якої третьої особи;

2.11.6.4 шкода, завдана навколишньому природному середовищу.

2.11.7 Додатковими виключеннями зі страхових випадків і обмеженнями страхування є обставини, передбачені **п.п.3.3, 4.5** цих ЗУСП.

2.11.8 Договором може бути передбачені інші винятки із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать цим ЗУСП та законодавству. Конкретний перелік виключень із страхових випадків та обмеження страхування передбачені Договором.

2.12 ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

2.12.1 Спори, що виникають за Договором, вирішуються шляхом переговорів. У разі недосягнення згоди справа передається на розгляд суду за місцем знаходження Страховика у порядку, передбаченому законодавством України.

2.12.2 Питання, не обумовлені Договором та цими ЗУСП, регулюються законодавством України.

2.13 КОНТАКТНІ ДАНІ ДЛЯ ЗВЕРНЕННЯ У РАЗІ НАСТАННЯ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.

2.13.1 У разі настання події, що має ознаки страхового випадку Страхувальник інформує Страховика за телефоном:

0 800 305 800 (цілодобово, безкоштовно по Україні з мобільних та стаціонарних телефонів);

(044) 392 03 16

Адреса для листування: м. Київ, 03067, а/с № 12.

3. Додаткові умови страхування за **Секцією 1 "Страхування будівельно-монтажних робіт"**

3.1. УМОВИ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ

3.1.1. **Об'єкт страхування** – майно на праві володіння, користування і розпорядження майном (раніше і надалі – Застраховане майно/Застрахований об'єкт/Застрахований проект), яке зазначено в Договорі.

3.1.2. **Групи майна, що підлягають страхуванню**:

a) Будівельні роботи;
b) Монтажні роботи;
c) Обладнання будівельного майданчика;
d) Об'єкти, що знаходяться на будівельному майданчику або в безпосередній близькості до нього;

e) Будівельні машини й устаткування;
f) Витрати по розчищенню зазначеної в Договорі території проведення будівельно-монтажних робіт;
g) Витрати при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків;
h) Інші додаткові витрати Страхувальника, прямо зазначені в Договорі.
*Договором може бути передбачений додатково **Опис** застрахованого майна/об'єктів.*

3.1.3. **Страховими ризиками** є такі події:
3.1.3.1. **вогонь (пожежа),** що виникла внаслідок зовнішніх чинників (крім підпалу) або інших причин, уключаючи удар блискавки, **вибух,** падіння літальних апаратів або їх уламків або вантажу, що ними перевозився, розливання палива;
3.1.3.2. **природні явища** (буря, град, повінь, землетрус, зсув, обвал);
3.1.3.3. **протиправні дії третіх осіб**, включаючи крадіжку, розбій, грабіж, хуліганство, умисне пошкодження/знищення майна, підпал;
3.1.3.4. **наїзд транспортних засобів;**
3.1.3.5. **виробничі аварії** при проведенні будівельно-монтажних робіт, в т. ч. аварії інженерних мереж (водопроводу, каналізації, теплопостачання, електропостачання);
3.1.3.6. **помилки** при виконанні монтажних робіт;
3.1.3.7. **обвалення або пошкодження будівельного об'єкта**, у тому числі частинами, що обвалюються або падають;
3.1.3.8. **інші події**, що не підпадають під виключення в рамках цих ЗУСП та передбачені Договором за згодою Сторін.

3.1.4. **Страховим випадком** є пошкодження, знищення або втрата Застрахованого майна внаслідок настання події, передбаченої у **п.3.1.3** цих ЗУСП, яка відбулася під час дії Договору та не підпадає під виключення зі страхових випадків або обмеження страхування. Усі окремі збитки Страхувальника, що зумовлені або причиною настання яких є одна й та сама причина та/або подія, вважаються одним страховим випадком, якщо інше не передбачено Договором.

3.1.5. Під **страховими ризиками** за цими ЗУСП мається на увазі:
3.1.5.1. ***Пожежа*** – горіння у формі відкритого полум'я або тління, що виникло не в спеціально відведеному для цього місці або поширилося за межі такого місця та здатне самостійно поширюватися далі.
a) За цим ризиком відшкодуванню підлягає збиток, заподіяний Застрахованому майну від безпосереднього впливу вогню, високої температури, продуктів горіння (диму, кіптяви тощо), а також збиток, заподіяний Застрахованому майну під час виконання заходів щодо гасіння пожежі.
b) За цим ризиком відшкодуванню також підлягають збитки, що виникли внаслідок підпалу, тобто пошкодження або знищення майна через його підпал внаслідок навмисних дій або грубої необережності третіх осіб, за винятком Страхувальника (його представників) та/або у випадку, якщо цей злочин кваліфіковано як терористичний акт згідно з чинним законодавством України.
c) За цим ризиком не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки, заподіяні:
– Застрахованому майну внаслідок впливу на нього вогню або тепла з метою оброблення, перероблення або в інших цілях (наприклад, сушіння, варіння, прасування, копчення, жарення, нагрівання, гарячої обробки або плавлення металів тощо), у т. ч. збиток, заподіяний майну, за допомогою якого або в якому вогонь або тепло спеціально створюється та/або яке спеціально призначено для його розведення, підтримання, поширення, передачі (печами, димоходами, теплообмінниками тощо);
– Застрахованому майну внаслідок обпалювання або пропалювання палаючими вугіллям, що випало з камінів, печей тощо, цигарками або сигарами, паяльною лампою та/або аналогічними предметами, або обпалювання, спричиненого раптовим виходом вогню з місця, спеціально для нього відведеного, крім випадків виникнення пожежі;
– електричним пристроям внаслідок дії на них електричного струму (включаючи коротке замикання, підвищення сили струму або напруги), що супроводжується іскрінням або виділенням тепла, крім випадків виникнення відкритого полум'я;
– впливом розпечених матеріалів та розплавів;
– через виникнення вогню внаслідок тління, підземного вогню.
d) За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані зі природними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено Договором.
3.1.5.2. ***Удар блискавки*** – пряме влучення розряду атмосферної електрики в Застраховане майно.
a) За цим ризиком відшкодуванню підлягає збиток, заподіяний Застрахованому майну внаслідок безпосереднього термічного та електродинамічного впливу на нього блискавки.
b) За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, завдані електронній та побутовій техніці блискавкою внаслідок перенапруги, статичної електрики, електромагнітного імпульсу тощо без виникнення пожежі.
c) За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані зі природними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено Договором.

3.1.5.3. ***Вибух*** – швидкоплинний процес звільнення великої кількості енергії в обмеженому обсязі за короткий проміжок часу, спричинений прагненням газу або пару до розширення.

a) За цим ризиком відшкодуванню підлягає збиток, заподіяний безпосереднім впливом продуктів вибуху та повітряної ударної хвилі, а також впливом вогню при виникненні пожежі, викликаної вибухом газу, що використовується для побутових цілей.

b) Вибухом резервуара (котла, трубопроводу тощо) вважається тільки такий вибух, коли стінки резервуара виявляються розірваними настільки, що тиск всередині та зовні резервуара миттєво вирівнюється. Якщо вибух відбувся у середині резервуара внаслідок хімічної реакції, то збиток підлягає відшкодуванню також в тому разі, коли не порушено цілісності його стінок.

c) За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні:

– електричним комутаційним пристроям унаслідок тиску газу всередині них;
– унаслідок зменшення тиску всередині резервуара (імплозії);
– самим резервуарам унаслідок вибуху (як це визначено в **п.3.1.5.3b)** цих ЗУСП), зумовленого зносом, надмірною іржею, накипом, осадом та відкладеннями на їх стінках;
– в результаті вибуху, що виконується в рамках дозволеної діяльності Страхувальника або третіх осіб, або вибухів, що є звичайними для виробничого процесу Страхувальника або третьої особи;
– в результаті гідравлічного вибуху (удару), тобто розриву ємкості (резервуара) внаслідок тиску рідини або дефекту матеріалу;
– внаслідок розриву турбін, маховиків або інших подібних агрегатів під дією від центрової сили;
– в результаті зменшення тиску в ємностях (імплозії);
– внаслідок дії вихрового сліду від двигуна літального апарату або звукової хвилі, що виникли при переході звукового бар'єру швидкості.

d) За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані зі природними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено Договором.

3.1.5.4. ***Падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них***.

a) За цим ризиком відшкодуванню підлягає збиток від безпосереднього пошкодження Застрахованого майна внаслідок падіння пілотованого або непілотованого апарата (його частин) та від вибуху або пожежі, що виникли внаслідок падіння, а також розливу палива з баків цього літального апарата.

b) За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок дії вихрового сліду від двигуна літального апарата або звукової хвилі, що виникли під час переходу звукового бар'єра швидкості, оскільки у таких випадках немає факту падіння або наїзду літального апарата, його частин чи вантажу.

3.1.5.5. ***Буря*** – спричинений погодними умовами рух повітряних мас із силою (швидкістю) вітру понад 17,2 м/с (далі – ризик "Буря"); ***град*** – атмосферні опади у вигляді сферичних грудочок льоду (градин).

a) За цими ризиками відшкодуванню підлягає збиток застрахованому майну, спричинений:

– безпосередньою механічною дією швидкісного напору вітру;
– прямим зіткненням з об'єктами, що переносяться вітром;
– механічним впливом на застраховане майно грудочок льоду (градин).

b) За цими ризиками не підлягає відшкодуванню заподіяння шкоди:

– унаслідок впливу на застраховане майно дощу, граду, снігу та інших опадів, що проникають крізь відкриті вікна або інші отвори в будівлях, якщо тільки ці отвори не виникли під впливом бурі та/або граду;
– майну, розташованому поза будівлями;
– будівлям, які побудовані з порушенням будівельних норм та правил, або будівлям, що перебувають у незадовільному технічному стані та/або що потребують капітального ремонту, а також майну, що перебуває в таких будівлях.

c) Як один страховий випадок розглядаються збитки, завдані:

– бурею, що триває безперервно або з перервами протягом 72 годин;
– градом, що триває безперервно або з перервами протягом 24 годин.

d) За цими ризиками не підлягають відшкодуванню збитки, які прямо або побічно спричинені:

– повінню, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено цими ЗУСП;
– затопленням або сніжною лавиною.

3.1.5.6. ***Повінь*** – непередбачене затоплення водою місця дії Договору внаслідок підняття рівня води в річці, озері, морі або іншій природній чи штучній водоймі, прориву гребель, огороджувальних дамб, цунамі, а також у результаті довготривалого дощу (в т.ч. зі снігом) або зливи.

Довготривалий дощ (в т.ч. зі снігом) – дощ з кількістю опадів понад 100 мм, який іде безперервно або майже безперервно протягом декількох діб і може спричинити паводки, затоплення і підтоплення.

Злива – випадання інтенсивного короткочасного дощу кількістю понад 30 мм за період часу менше 1 години.

a) За цим ризиком не підлягає відшкодуванню затоплення:

– зумовлене дією вітрів, що наганяють воду з моря та спричиняють підвищення рівня води через затримку в гирлі принесеної рікою води (штормовий приплив);

– унаслідок виходу води з берегів наземних водойм, який можна було передбачати, виходячи з місцевих умов (рельєфу місцевості, клімату, сезонних коливань води тощо), характерних для місця дії Договору. Вважається, що вихід води з берегів можна було передбачати, якщо така подія відбувалася в середньому частіше, ніж один раз за десять років за останні тридцять років (за станом на дату початку дії Договору).

b) За цим ризиком не підлягає відшкодуванню збиток, заподіяний:

– цвіллю (гнилизною, грибком), що виникла в результаті вологості;

– ґрунтовими водами;

– виходом води з каналізації, якщо тільки це не викликано повінню.

3.1.5.7. ***Землетрус*** – підземні удари та коливання поверхні Землі, викликані природними причинами.

a) Збитки, заподіяні землетрусом, покриваються страхуванням, тільки якщо землетрус зареєстрований у місці дії Договору компетентними сейсмографічними службами та сила землетрусу склала не менше 5 (п'яти) балів за шкалою Ріхтера.

b) Збитки, заподіяні землетрусом, підлягають відшкодуванню тільки за умови, що при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будівель та споруд, належним чином враховані сейсмічні та геологічні умови місцевості, в якій розташовані такі будівлі та споруди, що підтверджується відповідною проектною та будівельною документацією, якщо інше не передбачено Договором.

3.1.5.8. ***Зсув (обвал)*** – природне сповзання ґрунту, падіння каменів або земляних брил (включаючи каменепад і сель).

a) За цим ризиком не покриваються збитки, що виникли внаслідок:

– проведення підривних робіт, розробки та/або видобутку корисних копалин;

– прибережної або річкової ерозії ґрунтів;

– нормального осідання нових будівель.

b) За цим ризиком не покриваються збитки, що прямо або побічно пов'язані із землетрусом або повінню, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено Договором.

c) За цим ризиком не підлягають відшкодуванню витрати на відновлення ґрунту та його родючого шару, якщо інше не передбачено Договором. При цьому Страховик також не відшкодовує:

– витрати на видалення уламків після обвалу, зсуву, просідання ґрунту понад витрати на розчищення матеріалів у місці обвалу, зсуву, просідання ґрунту;

– витрати на відновлення схилів або інших спланованих ділянок, що піддалися впливу ерозії, якщо Страхувальник не вжив належних заходів щоб запобігти процесу ерозії або вжив їх несвоєчасно.

Далі ризики "Буря", "Град", "Повінь", "Землетрус", "Зсув", "Обвал" разом – ризики "***Природні явища***".

a) Страховик відшкодовує збитки, завдані пошкодженням або знищенням застрахованого майна внаслідок природних явищ, підтверджених висновком Гідрометцентру або ДСНС.

3.1.5.9. ***Крадіжка з проникненням*** – таємне викрадення Застрахованого майна, поєднане з незаконним проникненням третьої особи в замкнене приміщення, в якому перебуває Застраховане майно.

a) Крадіжка з проникненням вважається такою, що відбулася, якщо вона сталася:

– через отвори, не призначені у звичайній обстановці для проникнення людей (наприклад, через вентиляційні отвори, шахти ліфтів тощо);

– за допомогою пророблення отворів у стінах, підлозі, стелі тощо;

– за допомогою виламування дверей, пошкодження вікон, застосування відмичок, підроблених ключів або інших технічних засобів (включаючи електронні). Підробленими вважаються ключі, виготовлені особою, що не має права розпоряджатися справжніми ключами.

b) На додаток до умов, зазначених вище, крадіжка з проникненням вважається такою, що відбулася, тільки в тому випадку, якщо за фактом цієї події слідчими або органами дізнання було зареєстровано в ЄРДР про початок кримінального провадження по справі за ознаками злочину, передбаченого частинами 3-5 статті 185 Кримінального кодексу України.

3.1.5.10. ***Грабіж*** – відкрите викрадення чужого майна; ***розбій*** – напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства та проникненням у житло.

a) Грабіж або розбій вважаються такими, що відбулися, якщо:

– до Страхувальника, його працівників застосовується насильство з метою подолати їх опір та захопити Застраховане майно;

– Страхувальник або його працівники під погрозою їх здоров'ю або життю, що може бути реалізована на місці, передають або допускають передачу майна в межах місця дії Договору або в межах обгородженої площадки, що прилягає до місця дії Договору.

У межах цього пункту до працівників Страхувальника також належать особи, найняті для охорони будинків, приміщень та майна у місці дії Договору.

b) На додаток до умов, зазначених вище, грабіж або розбій вважається таким, що відбувся тільки в тому випадку, якщо за фактом цієї події слідчими або органами дізнання було зареєстроване в ЄРДР кримінальне провадження

за ознаками злочину, передбаченого частинами 2 та 5 статті 186 Кримінального кодексу України або статтею 187 Кримінального кодексу України.

3.1.5.11. За ризиком "***Умисне знищення або пошкодження***" відшкодовуються збитки, що є наслідком дій третіх осіб, спрямованих на пошкодження та/або знищення Застрахованого майна, що можуть бути кваліфіковані відповідно як умисне знищення або пошкодження майна.

a) За цим ризиком не покривається пошкодження або знищення Застрахованого майна, що є наслідком дій, кваліфікованих слідчими або органами дізнання інакше, ніж за статтями 194, 196, 347, 352, 378 або 399 Кримінального кодексу України.

3.1.5.12. За ризиком "***Хуліганство***" відшкодовуються збитки, що є наслідком дій третіх осіб, спрямованих на пошкодження та/або знищення Застрахованого майна, що можуть бути кваліфіковані відповідно як хуліганство.

a) За цим ризиком не покривається пошкодження або знищення Застрахованого майна, що є наслідком дій, кваліфікованих слідчими або органами дізнання інакше, ніж за статтею 296 Кримінального кодексу України.

b) За ризиками "Умисне знищення або пошкодження" та "Хуліганство" не відшкодовуються збитки, що прямо або побічно пов'язані із крадіжкою з проникненням, грабежем, розбоєм, за винятком тих випадків, коли страхування від таких ризиків передбачено Договором.

3.1.5.13. Далі ризики "Крадіжка з проникненням", "Грабіж або розбій", "Умисне знищення або пошкодження" та "Хуліганство" разом – ризики "***Протиправні дії третіх осіб***".

a) Вимога про реєстрацію в ЄРДР та початок кримінального провадження за фактом події, що відбулася за ризиками "Протиправні дії третіх осіб", не є обов'язковою тільки в тому випадку, якщо слідчі або органи дізнання відмовили в реєстрації в ЄРДР та кримінальне провадження не було розпочато відповідно до п.п.4, 5, 8 статті 6 Кримінально-процесуального кодексу України, а також пп.2. статті 6 Кримінально-процесуального кодексу України у разі неосудності особи, яка вчинила діяння. При цьому Страхувальник зобов'язується надати документ, що підтверджує реєстрацію в ЄРДР та відкриття кримінального провадження по справі з вищезазначених причин.

b) За ризиками "Протиправні дії третіх осіб" не відшкодовуються збитки:

що є наслідком:

– биття лише скла, дзеркал, вітрин та інших виробів зі скла;
– наїзду транспортних засобів;
– розкрадання майна.

прямо або побічно пов'язані з:

– навмисними діями Страхувальника та/або працівників Страхувальника (в т.ч. осіб, найнятих для охорони будинків, приміщень та майна у місці дії Договору), якщо тільки діяння не підготовлене та не вчинене протягом періоду часу, коли місце дії Договору було закрите для доступу таких осіб.

3.1.5.14. За ризиком "***Наїзд транспортних засобів***" відшкодовуються збитки, заподіяні Застрахованому майну в результаті зіткнення із залізничним або автомобільним транспортним засобом або вантажем, що ним перевозиться.

c) За цим ризиком не відшкодовуються збитки:

– заподіяні транспортними засобами (перевезеним ними вантажем) Страхувальника, його працівників або власника застрахованої будівлі/споруди;
– збитки, завдані під час пересування застрахованого майна по автомобільних дорогах (дорогах загального користування).

d) За цим ризиком не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із умисним знищенням або пошкодженням застрахованого майна, хуліганством, за винятком тих випадків, коли страхування від таких ризиків передбачено Договором.

3.1.6. Якщо при виконанні будівельно-монтажних робіт Страхувальник здійснює **прокладку водопровідних та/або каналізаційних труб**, то Страховик відшкодовує тільки збитки в результаті втрати або пошкодження внаслідок підтоплення або замулення трубопроводів, каналів трубопроводів або каналізаційних колодязів, але не більше вартості максимальної довжини відкритого каналу або повністю виконаного виймання ґрунту (мулу), що встановлюється у Договорі (при цьому, якщо у Договорі не зазначене інше, максимальною довжиною вважається 25 метрів).

При цьому Страховик визнає випадок страховим та сплатить страхове відшкодування лише за умови, що:

– трубопроводи відразу після прокладання були захищені шляхом засипання ґрунту таким чином, щоб виключити зміщення труб або підтоплення каналу;
– трубопроводи відразу після прокладання були закриті, що запобігти проникненню води, мула та ін.;
– канали протестованих ділянок трубопроводів були засипані ґрунтом відразу після завершення гідравлічного тестування та випробувань (випробувань під тиском).

3.1.7. Страховик відшкодовує збитки, завдані Застрахованому об'єкту будівництва в результаті страхових випадків, в частині **робіт з будівництва дамб, виймання ґрунту та розробки ґрунту уступами, котлованів, каналів або дорожніх робіт**, якщо такі дамби, виймання ґрунту, розробка ґрунту уступами, котловани, канали або дорожні роботи виконуються секціями, якщо кількість секцій не перевищує 2 та довжина таких секцій не

перевищує 300 м (якщо інша кількість секцій та їх довжина не передбачена Спеціальними умовами до Договору), незалежно від стану готовності Застрахованого об'єкту.

3.1.8. **Страхова сума (ліміт відповідальності)** встановлюється за згодою Сторін за кожною групою майна та зазначається в Договорі.

3.1.8.1. Якщо інше не передбачено Договором, страхова сума за Договором встановлюється виходячи з:

- **повної проектної (кошторисної) вартості об'єкта будівництва / монтажу** при його завершенні після пуско-налагоджувальних робіт, включаючи вартість матеріалів, робіт, витрати на перевезення, сплату мита, зборів, а також вартість матеріалу та будівельних елементів, що постачаються замовником;
- **дійсної вартості майна** в місці його знаходження в день укладання Договору.

3.1.8.2. Якщо інше не передбачено Договором, під дійсною вартістю майна, що може бути застраховане за Договором розуміють:

- для будівель та споруд, що знаходяться на будівельному майданчику або в безпосередній близькості до майданчика, що належать Замовнику або Підряднику – вартість будівництва нового, аналогічного за призначенням та конструкцією та матеріалам, що використовуються, будинку або споруди в даній місцевості (з урахуванням зносу та експлуатаційно-технічного стану Застрахованого майна);
- для рухомого майна (машин та обладнання) – вартість заміни майна на таке ж нове або аналогічне йому за призначенням, продуктивністю та іншим технічним характеристикам, включаючи витрати по доставці та монтажу, митні збори та платежі, а також інші обов'язкові платежі (з врахуванням зносу та експлуатаційно-технічного стану застрахованого майна);
- для сировини та матеріальних запасів: а) виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і незавершеного виробництва) за собівартістю виробництва, виходячи з сукупних витрат, необхідних для їх повторного виготовлення, але не вище цін, за якими вони могли би бути продані на дату настання страхового випадку; б) для сировини, матеріалів, напівфабрикатів, закуплених Страхувальником за собівартістю придбання, виходячи з сукупних витрат, необхідних для повторної їх закупівлі, але не вище цін, за якими вони могли би бути продані на дату настання страхового випадку;
- для внутрішнього оздоблення будівель, споруд, приміщень – виходячи з розміру витрат, необхідних для повторного проведення оздоблювальних робіт (включаючи вартість матеріалів), що за обсягом та якістю відповідають оздобленню, що застраховане, з врахуванням зносу та стану майна на дату настання страхового випадку;
- для рухомого майна (торгівельне та офісне обладнання) – вартості придбання аналогічних за призначенням та якістю нових предметів за вирахуванням зносу.

3.1.9. **Страховий тариф** залежить від групи Застрахованого майна, строку дії Договору, розміру франшизи, тощо, та встановлюється в Договорі.

3.1.10. Страховий тариф та страховий платіж розподіляються між Класами 8 та 9 у співвідношенні 50%:50%.

3.2. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ (з урахуванням **п.2.9**)

3.2.1. **Визначення розміру завданих збитків та страхового відшкодування** здійснюється Страховиком на підставі документів, передбачених **п.3.2.13** цих ЗУСП.

3.2.2. У випадку виникнення спорів між Сторонами щодо причин і розмірів збитків кожна зі Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи, що проводиться за рахунок Сторони, яка вимагає її проведення.

3.2.3. Розмір **страхового відшкодування** (**СВ**) визначається за формулою:

СВ = РЗб – ФР – СВО – СІС, де:

РЗб – розмір збитку, що визначається згідно **п.3.2.5** цих ЗУСП;

ФР – розмір франшизи, передбачений Договором;

СВО – сума, що відшкодована Страхувальнику особою, винною у заподіянні збитків, або особою, яка їх відшкодовує замість винуватця;

СІС – сума, відшкодована іншим страховиком за цим страховим випадком. Якщо майно застраховано у кількох страховиків і загальна страхова сума перевищує його дійсну вартість, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості застрахованого майна. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування до загальної страхової суми за усіма укладеними договорами.

3.2.4. Страхове відшкодування може бути сплачено, якщо інше не передбачено Договором:

- Страхувальнику, його правонаступникам або іншій належним чином уповноваженій особі, яка діє від імені Страхувальника;
- Вигодонабувачу у разі його призначення, його правонаступникам або іншій належним чином уповноваженій особі, яка діє від імені Вигодонабувача;
- шляхом безпосередньої оплати вартості послуг сторонніх підприємств (організацій), які надають ці послуги Страхувальнику (Вигодонабувачу), і необхідність яких (послуг) викликана страховим випадком (за згодою Страховика).

3.2.5. Розмір прямих збитків за кожним страховим випадком визначається Страховиком наступним чином:

3.2.5.1. **при знищенні або викраденні Застрахованого майна** – в розмірі його дійсної вартості на день настання страхового випадку, якщо інше не передбачено умовами Договору, в межах страхової суми (ліміту відповідальності) за вирахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшого використання або реалізації, якщо інше не передбачено Договором. Страхувальник не має права відмовлятися від майна, що залишилося після страхового випадку, навіть якщо воно пошкоджено.

3.2.5.2. **при пошкодженні Застрахованого майна** - в розмірі витрат на його відновлення до стану, в якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку в межах страхової суми (ліміту відповідальності), якщо інше не передбачено Договором.

При цьому витрати на відновлення включають, якщо інше не передбачено Договором:

- витрати на матеріали, деталі і запасні частини, що необхідні для ремонту;
- витрати на оплату робіт по відновленню пошкодженого майна, крім витрат на оплату понаднормових витрат, роботу у вихідні та святкові дні, якщо інше не передбачено умовами Договору;
- витрати на транспортування матеріалів, вузлів та деталей до місця проведення відновлювальних/ремонтних робіт, якщо це передбачено Договором, крім витрат на оплату термінового постачання, якщо інше не передбачено умовами Договору;
- інші витрати, необхідні для відновлення Застрахованого майна до стану, у якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку, передбачені Договором.

До витрат на відновлення не відносяться, якщо інше не передбачено Договором:

- додаткові витрати, викликані конструктивними змінами або підвищенням якості Застрахованого майна;
- витрати, викликані тимчасовим або допоміжним ремонтом, витрати на профілактичний ремонт та обслуговування обладнання, а також інші витрати, що були проведені незалежно від страхового випадку;
- витрати, що не враховувалися при визначенні страхової суми і не були включені до неї при укладанні Договору;
- вартість матеріалів, деталей, запасних частин, що були замінені, при можливості їх відновлювального ремонту (приведення до стану придатності для подальшого використання);
- інші витрати, що перевищують межу необхідних.

3.2.5.3. **при страхуванні додаткових витрат після настання страхового випадку** – в розмірі фактично здійснених витрат на розчищення території та в межах встановленої Договором страхової суми (ліміту відповідальності), якщо інше не передбачено Договором;

Не підлягають відшкодуванню, якщо це окремо не передбачено умовами Договору:

- додаткові витрати на оплату термінових робіт, ремонтних робіт, які провадяться у вихідні або святкові, неробочі дні, у нічний або у понаднормовий час;
- додаткові витрати на оплату термінової доставки, в т.ч. авіаперевезень матеріалів, деталей та запасних частин.

3.2.6. Виплата страхового відшкодування здійснюється, якщо інше не передбачено Договором, з врахуванням зносу знищеного, викраденого або пошкодженого майна, а також зносу його частин, вузлів, деталей і матеріалів, що підлягають заміні, розрахованого на дату настання страхового випадку. Рівень зносу визначається згідно з відповідними нормативними документами на дату настання страхового випадку або на підставі експертної оцінки.

3.2.7. Без згоди Страховика Страхувальник не має права відмовлятися від майна, що залишилося після страхового випадку, навіть якщо воно пошкоджене, якщо інше не передбачено Договором. Залишкова вартість такого майна вираховується із суми страхового відшкодування.

3.2.8. У випадках, коли Страховик виплачує страхове відшкодування в розмірі повної вартості одиниці Застрахованого майна або її частини/деталі, Страхувальник, за вимогою Страховика, має передати це майно Страховику, якщо інше не передбачено Договором.

3.2.9. Якщо Страхувальнику стане відомо місцезнаходження викраденого внаслідок настання страхового випадку майна, він зобов'язаний негайно протягом **7 (семи) календарних днів** сповістити про це Страховика.

3.2.10. Якщо втрачене в результаті страхового випадку Застраховане майно:

- повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані до виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;
- повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані після виплати страхового відшкодування, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму відшкодування;
- повернуто Страхувальнику в пошкодженому стані, то Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до умов цього Договору.

3.2.11. Якщо за будь-яких причин, в тому числі за домовленістю Сторін (страхування в частці), страхова сума, зазначена в Договорі, менше дійсної вартості об’єкту будівництва, то Страховик виплачує страхове відшкодування в такому ж співвідношенні до розміру збитку, як страхова сума, що зазначена в Договорі, співвідноситься до дійсної вартості такого об’єкту.

3.2.12. Якщо умовами Договору передбачена оплата страхового платежу частинами, то Страховик при виплаті страхового відшкодування має право утримати суму несплаченої частини страхового платежу з суми страхового відшкодування.

3.2.13. **Документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір витрат** (на додаток до **п.2.9.11** цих ЗУСП):

а) оригінали документів компетентних органів, що підтверджують факт настання і причини страхового випадку та осіб винних в заподіянні збитку, якщо такі є. Залежно від характеру події і обставин її скоєння такими документами можуть бути:

1) у разі пожежі – акт про пожежу, висновок органів Державного пожежного нагляду про пожежу із зазначенням причини її виникнення; договори на встановлення та обслуговування систем пожежогасіння та сигналізації;

2) у разі вибуху – акти або довідки державних служб, що здійснюють нагляд за умовами експлуатації силових агрегатів (газопровідних мереж), акт або довідка ДСНС;

3) у разі падіння пілотованого літального апарата – довідка з ДСНС або іншого державного органу із зазначенням причин і розміру збитку;

4) у разі удару блискавки, а також стихійного явища – довідка з метеорологічної служби або ДСНС з описом природних подій (на дату настання події в районі події), що стали причиною пошкодження та/або знищення Застрахованого майна (у випадках бурі у довідці мають бути зазначені відомості про середню швидкість вітру); акт спеціалізованих служб, що здійснюють технічне обслуговування будівлі, споруди, даху та перекриттів (наприклад, у разі затоплення через опади, пошкодження через град, бурю тощо);

5) у разі протиправних дій третіх осіб – копія заяви Страхувальника про те, що трапилося, в органи внутрішніх справ (про реєстрацію в ЄРДР та початок кримінального провадження по справі за фактом вчинення протиправних дій);

б) опис пошкодженого, втраченого (викраденого) та/або знищеного Застрахованого майна з зазначенням його вартості у цінах на дату настання страхового випадку;

в) акт незалежної експертизи, висновків спеціалістів щодо оцінки розміру збитків (у разі необхідності). Вибір експертної установи обов'язково погоджується із Страховиком;

г) документи, що необхідні Страховику для реалізації права вимоги до винних у заподіяних збитках осіб;

д) бухгалтерські та фінансові документи, що підтверджують розмір збитку (чеки, рахунки-фактури, квитанції, калькуляція на ремонтні роботи (відновлення), складена експертом, призначеним Страховиком, або по узгодженню сторін, виписки з інвентарних книг, накладні; замовлення, наряди і т.п.).

3.3. ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ (з урахуванням **п.2.11**)

3.3.1. Якщо інше не передбачено Договором, **на страхування не приймається** та не є застрахованим:

3.3.1.1. майно, що не входить до видів майна, перерахованих в **п.3.1.2** цих ЗУСП;

3.3.1.2. об'єкти незавершеного будівництва; будинки (приміщення, що знаходяться в будинках), які визнані такими, що знаходяться в аварійному стані, підлягають зносу, а також розташовані в зонах підвищеного ризику; несправне та непридатне до експлуатації майно; майно, що знаходиться в аварійних будинках;

3.3.1.3. земля, включаючи верхній шар ґрунту, стоки, дренажні труби, траншеї, дороги, тротуари, залізничні полотна, дамби, плотини, резервуари, наземні водойми, підземні водойми, канали, бурове устаткування, свердловини, трубопроводи, кабелі, тунелі, мости, доки, пірси, причали;

3.3.1.4. предмети під час перевезення шляхами внутрішнього сполучення, залізницею, повітряним та водним транспортом;

3.3.1.5. транспортні засоби, що допущені до використання на дорогах загального користування, залізничні локомотиви, рухомий склад, самохідні машини, водні судна, повітряний та космічний транспорт;

3.3.1.6. грошові кошти, акти, свідоцтва про право власності або грошові зобов'язання, банкноти, монети, марки, цінні папери та записи, облігації, зливки, хутра, ювелірні вироби, цінні метали, старовинні або класичні автомобілі; зразки, наочні приладдя, макети, виставочні примірники; плани, креслення, схеми, рукописи, фотознімки; технічні носії інформації;

3.3.1.7. твори мистецтва, колекції, марки, монети, малюнки, картини, скульптури та ін.;

3.3.1.8. рослини, сільськогосподарські культури, дерева, пасовища, тварини, птахи, риби та інші живі істоти;

3.3.1.9. майно у шахтах, під землею, корисні копалини, наприклад, нафта, газ або природні родовища, майно за береговою лінією моря, океану;

3.3.1.10. будь-яке майно на території атомних станцій;

3.3.1.11. атомні реактори, будівлі, в яких знаходяться реактори, а також будь-яке обладнання та машини у них;

3.3.1.12. будь-яке майно на території, що використовується або використовувалось для вироблення ядерної енергії або виробництва, використання, передавання або зберігання ядерних матеріалів;

3.3.1.13. лінії електропередач та підтримуючі їх споруди, якщо вони застраховані за цим Договором, в радіусі понад триста метрів від території страхування;

3.3.1.14. інше майно, яке передбачено Договором як обмеження страхування за згодою Сторін.

4. Додаткові умови страхування за **Секцією 2** "Страхування відповідальності перед третіми особами при проведенні будівельно-монтажних робіт"

4.1. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ І ТЕРМІНІВ

Особа, відповідальність якої застрахована – Страхувальник, відповідальність якої за заподіяну шкоду потерпілій третій особі та/або її майну є об'єктом страхування за Договором.

Треті особи (потерпілі Треті особи) – фізичні особи, життю, здоров'ю та/або майну яких заподіяно шкоду та юридичні особи, майну яких завдано збитків внаслідок дій або бездіяльності Страхувальника під час здійснення будівельно-монтажних робіт та відповідальність за відшкодування яких він несе відповідно до чинного законодавства України.

Шкода, заподіяна Потерпілій третій особі – шкода, заподіяна життю, здоров'ю, працездатності або майну фізичної особи, а також шкода, заподіяна майну юридичної особи.

4.2. УМОВИ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ

4.2.1. **Об'єкт страхування** – відповідальність за заподіяну шкоду особі або її майну в результаті або під час здійснення будівельно-монтажних робіт в рамках Застрахованого проекту.

4.2.2. **Страховий ризик** – подія, що може привести до настання відповідальності Страхувальника за шкоду заподіяну під час здійснення будівельно-монтажних робіт, життю, здоров'ю, працездатності та/або майну Потерпілих третіх осіб.

4.2.3. **Страховий випадок** – у разі набрання чинності рішенням (вироком) суду або в добровільному порядку визнання самим Страхувальником (після обов'язкового письмового погодження зі Страховиком) настання відповідальності за шкоду заподіяну під час здійснення будівельно-монтажних робіт, життю, здоров'ю, працездатності та/або майну Потерпілих третіх осіб.

4.2.4. Подія, зазначена в **п. 4.2.3** цих ЗУСП, визнається страховим випадком за умови, що:
4.2.4.1. має місце причинно-наслідковий зв'язок між дією або бездіяльністю Страхувальника (або його представників) і заподіяною ним шкодою;
4.2.4.2. шкода заподіяна в результаті події, що носить раптовий і ненавмисний характер;
4.2.4.3. заподіяння шкоди мало місце протягом строку дії Договору, при цьому вимога про відшкодування шкоди була вперше заявлена у письмовій формі в строк не пізніше 30 (тридцяти) календарних днів після закінчення строку дії Договору;
4.2.4.4. майнові претензії або позови про відшкодування завданої шкоди заявлені Страхувальнику третіми особами згідно з та на підставі норм цивільного законодавства України;
4.2.4.5. на момент укладення Договору Страхувальнику були невідомі обставини, що можуть послужити підставою для пред'явлення до них вимог третіми особами;
4.2.4.6. експлуатація майна здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства України;
4.2.4.7. факт заподіяння шкоди є обґрунтованим та доведеним відповідно до умов, передбачених цими ЗУСП;
4.2.4.8. обов'язок Страхувальника щодо відшкодування заподіяної шкоди визнано ним у добровільному порядку за попередньою письмовою згодою Страховика або встановлено рішенням суду, що набуло чинності.
4.2.5. Сукупність усіх претензій (позовів), викликаних однією подією вважаються одним страховим випадком.
4.2.6. Всі вимоги щодо відшкодування шкоди, заподіяної Потерпілим третім особам, що виникли внаслідок одного страхового випадку, будуть вважатися заявленими з моменту подання Страхувальнику, першої з цих претензії (позовів) або прийняття першого судового рішення.

4.3. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ ТА УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ (з урахуванням п.2.9)

4.3.1. **Розмір шкоди,** заподіяної Третій особі **визначається**:

– у разі наявності рішення суду, що набуло законної сили – у розмірі позовних вимог Потерпілої третьої особи, що задоволені судом. При цьому в межах установленого ліміту по претензійно-позовних витратах, відшкодовуються також судові витрати і витрати, погоджені із Страховиком, на юридичні послуги, стягнені зі Страхувальника та/або понесені ним, якщо Страхувальник не мав можливості уникнути передачі справи до суду;

– при відсутності суперечок між Потерпілою третьою особою та Страхувальником і за письмовим погодженням Страховика – на підставі документів, необхідних для розрахунку збитку, в т.ч. документів відповідних компетентних органів, висновків експертів та спеціалізованих фірм, що діють на підставі ліцензій (юридичні, аудиторські, консультаційні тощо) у розмірі фактично завданих прямих матеріальних збитків, що документально підтверджені та/або визначені за згодою між Страхувальником, Потерпілою третьою особою та Страховиком. При цьому, розрахунок розміру збитку має проводитися за цінами, що діяли в тому місці, де збитки було завдано.

– у разі **заподіяння шкоди життю, здоров'ю та працездатності** Потерпілих третіх осіб, виплата страхового відшкодування здійснюється на підставі документів, зазначених в **п.4.3.5** цих ЗУСП;

– у разі **завдання збитків майну** Потерпілих третіх осіб відшкодуванню підлягають реальні збитки, завдані знищенням та/або пошкодженням майна Потерпілих третіх осіб. При цьому розмір збитку визначається відповідно до **п.3.2.5.1** та **3.2.5.2** цих ЗУСП;

4.3.2. Якщо винуватцями заподіяння шкоди є кілька осіб, включаючи Страхувальника, розмір збитку встановлюється пропорційно ступеню вини Страхувальника, визначеного згідно з чинним законодавством України.

4.3.3. Страховик має право рекомендувати Страхувальнику врегулювати претензію в обсязі, у якому претензія може бути урегульована на розсуд Страховика. Якщо Страхувальник не погоджується з рекомендованим врегулюванням претензії та/або в зв'язку з цим розпочинається судова справа, то відповідальність Страховика не буде перевищувати суми, що відповідає розміру шкоди, у межах якої ця претензія могла бути урегульована і розміру претензійно-позовних витрат, узгоджених Страховиком за першою його рекомендацію по врегулюванню претензії.

4.3.4. **Виплата страхового відшкодування здійснюється** Потерпілій третій особі (іншій особі, яка відповідно до чинного законодавства України має право на отримання страхового відшкодування) за письмовим погодженням Страхувальника, або Страхувальникові, але лише в разі, якщо останній відшкодував шкоду Потерпілій третій особі, що документально підтверджено та за умови отримання попередньої письмової згоди на це Страховика.

4.3.5. **Документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір витрат** (на додаток до **п.2.9.11** цих ЗУСП):

4.3.5.1. оригінали таких документів:

1) документи компетентних органів (Національної поліції, пожежної охорони, органів влади, аварійних служб, медичних установ і т.ін.) щодо завданої третім особам шкоди із зазначенням причин страхового випадку;

2) копій вимог (претензій, позовів), які пред'явлено на цей час Страхувальнику в зв'язку з подією, що сталася;

3) рішення суду або висновок незалежного експерта, що містить розміри сум, які підлягають відшкодуванню в зв'язку з настанням страхового випадку та які включаються в обсяг відповідальності Страховика за Договором;

4) у випадку нанесення шкоди **життю, та/або здоров'ю, та/або працездатності** Потерпілої третьої особи:

– довідки медичного закладу з приводу амбулаторного чи стаціонарного лікування третьої особи із зазначенням періоду лікування, визначенням характеру отриманих третьою особою травм і каліцтв, діагнозу та причин, що викликали необхідність лікування, загальні висновки лікаря;

– деталізовані рахунки щодо оплати вартості наданих медичних послуг та квитанції (чеки), що підтверджують їх оплату;

– рецепти на придбання ліків та документи, що підтверджують їх оплату (касові та товарні чеки);

– свідоцтво про смерть третьої особи (оригінал або нотаріально завірена копія);

– документи, що підтверджують витрати на поховання у випадку смерті Потерпілої третьої особи.

5) у випадку нанесення шкоди **майну** Потерпілих третіх осіб:

– документи, що підтверджують дійсну вартість знищеного та/або пошкодженого майна (договір купівлі-продажу, документи оцінки, чеки, фактури, квитанції тощо);

– розрахунок вартості робіт, що видаються організаціями, які проводять ремонт пошкодженого майна або документи, що підтверджують витрати на відновлення пошкодженого майна, якщо вони були здійснені за згодою Страховика;

6) документи, що підтверджують факт оплати вимоги, у випадку самостійної компенсації Страхувальником заподіяної шкоди третім особам за умови письмової згоди на це Страховика;

7) документи, що підтверджують факт та розмір понесених претензійно-позовних витрат, якщо страхування таких витрат передбачено Договором.

4.4. ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ НАСТАННЯ ПОДІЇ, ЩО МАЄ ОЗНАКИ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ (з урахуванням **п.2.8**)

4.4.1. У випадку пред'явлення Потерпілою третьою особою вимоги щодо відшкодування заподіяної шкоди Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

4.4.1.1. негайно зареєструвати отриману претензію;

4.4.1.2. якнайшвидше, **протягом 2 (двох) робочих днів** повідомити про це Страховика, а також про початок дій компетентних органів по факту заподіяння шкоди (розслідування, пред'явлення претензії або позову, виклик до суду тощо);

4.4.1.3. у випадку, якщо у Страхувальника існує можливість та підстави для відмови у задоволенні майнових претензій або зменшенні розміру позову, повідомити про це Страховика та вжити всіх необхідних заходів для здійснення цієї можливості;

4.4.1.4. у випадку, якщо Страховик у зв'язку зі страховим випадком вважатиме за необхідне призначити свого адвоката або іншу уповноважену особу для захисту інтересів як своїх, так і Страхувальника, видати довіреність та інші необхідні документи особам, які призначені Страховиком, на право представлення інтересів Страхувальника перед третіми особами;

4.4.1.5. сприяти Страховику в досудовому та судовому урегулюванні пред'явлених вимог;

4.4.1.6. не визнавати частково або повністю майнові претензії або позови, пред'явлені Потерпілими третіми особами та не відшкодовувати заподіяну шкоду, а також не брати на себе будь-які зобов'язання з врегулювання таких претензій або вимог без письмово підтвердженої згоди на це Страховика;

4.4.1.7. за вимогою Страховика надати йому права на одержання записів, документації та іншої інформації, пов'язаної з вимогою та страховим випадком, внаслідок якого настає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування згідно з Договором;

4.4.1.8. за вимогою Страховика сприяти і допомагати йому в здійсненні права регресу до особи відповідальної за збиток, заподіяний третім особам, якщо такі існують.

4.5. ВИНЯТКИ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ (з урахуванням **п.2.11**)

4.5.1 **Страховими випадками не вважаються**, і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника, пов'язані з подією, що спричинена:

4.5.1.1 навмисними діями третіх осіб, спрямованими на настання страхового випадку (в т.ч. з метою збільшення розміру страхового відшкодування), а також змовою третьої особи з Страхувальником;

4.5.1.2 навмисним розширенням Страхувальником власних меж відповідальності або прийняттям на себе відповідальності іншої особи;

4.5.1.3 діями або бездіяльністю Страхувальника, осіб, що знаходяться із Страхувальником у трудових відносинах, здійснених в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння;

4.5.1.4 використанням обладнання під час здійснення будівельно-монтажних робіт із заздалегідь відомими Страхувальнику дефектами. Використання обладнання з властивостями, що перешкоджають їх безпечному використанню, прирівнюється до навмисного спричинення шкоди.

4.5.1.5 постійного, регулярного або тривалого термічного впливу або впливу газів, пару, променів, рідин, вологи або будь-яких, в тому числі неатмосферних опадів (сажа, кіптява, дим, пил тощо);

4.5.1.6 повені або затоплення штучних або природних водойм (включаючи емкості очисних споруд), а також зсуву, осідання ґрунту, будівель (споруд), що розташовані на ньому, в тому числі внаслідок проведення земляних та інших аналогічних робіт;

4.5.1.7 використання, зберігання або перевезення Страхувальником отруйних, хімічних, біологічно-активних речовин;

4.5.1.8 неусунення Страхувальником протягом узгодженого зі Страховиком строку обставин, що значно підвищують ступінь ризику та на необхідність усунення яких відповідно до загальновизнаних норм вказував Страхувальнику Страховик.

4.5.2 **До страхових випадків не відносяться**:

4.5.2.1 вимоги щодо відшкодування шкоди, заподіяної третім особам до дати початку дії Договору або після закінчення строку його дії;

4.5.2.2 вимоги, що висувають одна одній особи, відповідальність яких застрахована за цим Договором, або висунуті будь-якою іншою особою, що прямо або побічно належить, контролюється або управляється Страхувальником або особою, що володіє, контролює або управляє Страхувальником, вимоги осіб, яким доручена ліквідація юридичної особи, до юридичної особи, що ліквідується;

4.5.2.3 вимоги щодо відшкодування шкоди, заподіяної життю, здоров'ю, працездатності та/або майну третіх осіб, що є наслідком впливу азбестозного пилу, азбесту, включаючи продаж, вивіз і транспортування азбестових волокон або матеріалів, що містять азбест, діетілстирол (DES), діоксин, мочевинний формальдегід;

4.5.2.4 вимоги, що висуваються внаслідок настання відповідальності Страхувальника, що виникає виключно з статусу Страхувальника або характеру діяльності Страхувальника як посадової особи, директора, члена правління тощо;

4.5.2.5 вимоги працівників Страхувальника щодо відшкодування заподіяної ним шкоди при виконання службових обов'язків.

4.5.3 **Дія ЗУСП не поширюється** на вимоги щодо відшкодування шкоди, пов'язаної із:

4.5.3.1 затримкою виконання зобов'язань за договором (контрактом) та виплатою компенсацій в цьому випадку;

4.5.3.2 експлуатацією або використанням (в т.ч. навантаженням та/або розвантаженням) пілотованих та не пілотованих літальних об'єктів; морських (річкових) суден та інших плавучих об'єктів; транспортних засобів (включаючи механічні та причепи), що експлуатуються на вулично-дорожній мережі загального користування після їх належної реєстрації в Державтоінспекції або відповідних державних органах;

4.5.3.3 знищенням, втратою грошей, цінних паперів, рахунків, платіжних карток, документів, планів, архівів та інших документів;

4.5.3.4 знищенням або пошкодженням будівель, обладнання, приладдя, пересувних машин та устаткування, будівельних машин та будь-якого іншого майна, що застраховане чи може бути застраховане за Секцією 1 Договору (страхування будівельно-монтажних робіт), та витрати на їх відновлення та ремонт;

4.5.3.5 знищенням або пошкодженням існуючого майна, що розміщується на території страхування;

4.5.3.6 обов'язками Страхувальника відповідно до законів про винагороди робочим, допомогу в разі непрацездатності, компенсації по безробіттю або інших аналогічних законодавчих актах;

4.5.3.7 порушенням прав інтелектуальної власності: авторських прав, патентів, правил використання товарних знаків, марок, брендів і т.ін.;

4.5.3.8 наданням будь-якої послуги професійного характеру;

4.5.3.9 зливом, розливом, викидом, розсіюванням, поширенням, витоком або скиданням забруднюючих речовин; оцінкою, перевіркою, контролем, очищенням, обробкою, дезактивацією або нейтралізацією забруднюючих речовин або здійсненням управління цими процесами;

4.5.3.10 збитком, завданим:

– майну, що знаходиться у власності Страхувальника, взятого Страхувальником в лізинг, заставу (іпотеку), або передається ним в оренду, лізинг або заставу (іпотеку);

– рухомому майну, в т.ч. товаро-матеріальним цінностям, що знаходяться на збереженні у Страхувальника за договором або на іншій підставі;

– майну при навантаженні на транспортний засіб та розвантаженні з нього;

– майну (його частині), що повинно бути відновлено, відремонтовано або замінено з тієї причини, що послуги Страхувальника з його використанням було здійснено з порушенням відповідних правил, інструкцій тощо.

4.5.3.11 збитком, завданим землі, будинкам та/або іншим спорудам, спричиненим вібрацією, осіданням або зсувом ґрунту, вибухом, усуненням або ослабленням опори, а також будь-якою шкодою, що виникає у зв'язку з таким збитком;

4.5.3.12 збитком, спричиненим безпосередньо:

– товарам (продукції) або їх комплектуючим та складовим частинам, що виготовляються, обробляються, переробляються, поставляються або іншим чином піддаються впливу Страхувальником, його працівниками, за його дорученням або за його рахунок;

– роботам (послугам), які виконуються Страхувальником, його працівниками, за його дорученням або за його рахунок, якщо причинами збитку є події, що мали місце в процесі виконання Страхувальником будівельно-монтажних робіт.

4.5.4 За згодою Сторін Договором може бути передбачені додаткові виключення із страхових випадків.